

Since 1893

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ URSUS
za rok 2012
SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MSSF

[za okres od 1 stycznia 2012r. do 31 grudnia 2012r.]

Dobre Miasto

dnia 6 marca 2013

SPIS TREŚCI

1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
2. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	6
4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	7
5. INFORMACJE OGÓLNE.....	8
6. SKŁAD GRUPY	8
7. SKŁAD ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ	9
8. ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
9. PODSTAWA SPORZĄDZENIA ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	9
10. OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI.....	10
11. WALUTA POMIARU I WALUTA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	10
12. DOBROWOLNA ZMIANA ZASAD RACHUNKOWOŚCI	10
13. KOREKTA BŁĘDU	10
14. NOWE STANDARDY I INTERPRETACJE	10
15. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH... 14	14
16. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	14
17. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW OPERACYJNYCH.....	22
18. PRZYCHODY I KOSZTY	26
19. PODATEK DOCHODOWY	31
20. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS.....	34
21. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	34
22. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	36
23. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	36
24. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	38
25. WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	39
26. POŁĄCZENIA JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH.....	41
27. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH WYCENIANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI.....	41
28. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY ORAZ POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE	41

29. ZAPASY	42
30. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	43
31. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	44
32. KAPITAŁ ZAKŁADOWY I POZOSTAŁE KAPITAŁY	44
33. UDZIAŁY MNIEJSZOŚCI	46
34. REZERWY	47
35. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE.....	47
36. OPROCENTOWANE KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI	48
37. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	51
38. ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI WARUNKOWE	52
39. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH.....	53
40. WYNAGRODZENIE WYŻSZEJ KADRY KIEROWNICZEJ GRUPY	54
41. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	54
42. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	60
43. INSTRUMENTY FINANSOWE.....	60
44. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY BILANSOWYMI ZMIANAMI NIEKTÓRYCH POZYCJI ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI Z RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	63
45. STRUKTURA ZATRUDNIENIA.....	64
46. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM.....	64

1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku (w tys. zł.)

	Nota	okres zakończony 31.12.2012	okres zakończony 31.12.2011
		w tys. PLN	w tys. PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	18	227 374	172 359
Koszt własny sprzedaży	18	(192 547)	(146 661)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		34 827	25 698
Koszty sprzedaży	18	(15 366)	(10 327)
Koszty ogólnego zarządu	18	(16 863)	(14 527)
Pozostałe przychody operacyjne	18	5 991	1 891
Pozostałe koszty operacyjne	18	(1 747)	(388)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		6 842	2 347
Przychody finansowe	18	918	1 765
Koszty finansowe	18	(3 257)	(3 132)
Udział w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych			
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		4 503	980
Podatek dochodowy	19	(702)	338
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		3 801	1 318
Działalność zaniechana			
Zysk (strata) za okres z działalności zaniechanej			
Zysk (strata) netto		3 801	1 318
Udział w innych dochodach całkowitych jednostek stowarzyszonych			
Podatek dochodowy dotyczący innych dochodów całkowitych			
Inne dochody całkowite netto		-	-
Całkowite dochody ogółem		3 801	1 318
Zysk netto przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		5 613	1 211
Akcjonariuszom mniejszościowym		(1 812)	107
		3 801	1 318
Całkowity dochód ogółem przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		5 613	1 211
Akcjonariuszom mniejszościowym		(1 812)	107
		3 801	1 318

Dobre Miasto, dn. 06.03.2013r.

2. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku (w tys. zł.)

AKTYWA	Nota	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
		w tys. PLN	w tys. PLN
Aktywa trwałe		90 587	86 470
Rzeczowe aktywa trwałe	23	53 406	54 095
Nieruchomości inwestycyjne	24	22 520	18 135
Wartość firmy	26	422	422
Pozostałe wartości niematerialne	25	11 312	11 523
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych			-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	19	2 793	2 290
Należności z tytułu leasingu finansowego			
Pozostałe aktywa finansowe		134	5
Pozostałe aktywa (udziały)		-	
Aktywa obrotowe		107 194	89 274
Zapasy	29	62 464	48 469
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	30	42 921	38 823
Należności z tytułu leasingu finansowego			
Pozostałe aktywa finansowe			6
Bieżące aktywa podatkowe			
Pozostałe aktywa			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31	829	1 377
Należności z tytułu podatku dochodowego		938	
Aktywa zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży		42	599
SUMA AKTYWÓW		197 781	175 744
PASYWA		Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
		w tys. PLN	w tys. PLN
Kapitał własny	32	79 119	67 666
Wyemitowany kapitał akcyjny		22 180	22 180
Nadwyżka ze sprzedaży akcji		20 902	20 902
Kapitał akcyjny w trakcie rejestracji		7 651	
Kapitały rezerwowe (kapitał z aktualizacji wyceny)			
Zyski zatrzymane	32	28 386	24 584
		79 119	67 666
Wielkości ujęte bezpośrednio w kapitale, związane z aktywami klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży			
Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		76 886	63 621
Kapitały przypadające akcjonariuszom mniejszościowym		2 233	4 045
Zobowiązania długoterminowe		20 075	23 762
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	36	3 626	4 674
Pozostałe zobowiązania finansowe	36	3 966	4 917
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych			
Rezerwa na podatek odroczonego	34	7 018	5 815
Rezerwy długoterminowe	34	2 622	2 671
Przychody przyszłych okresów			
Pozostałe zobowiązania	37	2 843	5 685
Zobowiązania krótkoterminowe		98 587	84 316
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	37	50 663	49 811
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	36	44 675	30 319
Pozostałe zobowiązania finansowe	36	2 135	3 300
Bieżące zobowiązania podatkowe			
Rezerwy krótkoterminowe	34	1 114	886
Przychody przyszłych okresów			
Pozostałe zobowiązania			
		98 587	84 316
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży			
Zobowiązania razem		118 662	108 078
SUMA PASYWÓW		197 781	175 744

Dobre Miasto, dn. 06.03.2013r.

3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku (w tys. zł.)

	Nota	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) netto		3 801	1 318
Korekty o pozycje:		(11 558)	3 479
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności			
Zyski/ straty akcjonariuszy mniejszościowych			(107)
Amortyzacja	18	6 053	5 449
Odsetki i dywidendy, netto		2 619	2 505
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		(5 079)	(960)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności		(4 358)	(17 121)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów		(13 971)	(10 167)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań		2 540	24 035
Zmiana stanu rezerw		1 382	(169)
Zyski/ straty z tytułu różnic kursowych		269	(76)
Podatek dochodowy zapłacony		(938)	-
Pozostałe		(75)	90
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(7 757)	4 797
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		167	625
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		7 735	4 230
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych		-	-
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych		-	-
Sprzedaż aktywów finansowych		-	-
Nabycie aktywów finansowych		-	-
Nabycie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych			
Dywidendy i odsetki otrzymane		5	2
Splata udzielonych pożyczek			
Udzielenie pożyczek		40	
Pozostałe		(128)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(7 731)	(3 603)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji		8 004	
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		2 162	3 400
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		15 085	3 932
Splata pożyczek/kredytów		2 891	886
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej			
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom mniejszościowym			
Odsetki zapłacone, w tym		2 624	2 504
-aktywowane koszty finansowania zewnętrznego			
Pozostałe		(353)	
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		15 059	(2 858)
Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(429)	(1 664)
Różnice kursowe netto		(119)	76
Środki pieniężne na początek okresu		1 377	2 965
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	31	829	1 377

w tym:środki o ograniczonej możliwości dysponowania

167

377

Dobre Miasto, dn. 06.03.2013r.

4. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku (w tys. zł.)

	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Na dzień 1 stycznia 2011 roku	22 180	20 902	-	19 328	3 938	66 348
Korekty błędów						-
Przekształcenie danych na 01.07.2007 r. z tytułu przejścia na MSR						
Na dzień 1 stycznia 2011 roku po korekcie	22 180	20 902	-	19 328	3 938	66 348
Połączenie z jedn.zależną				-		-
Zysk lub (strata) roku				1 211	107	1 318
Emisja akcji						-
Koszty emisji akcji						-
Wyplata dywidendy						-
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży						-
Podatek odroczoney				-		-
Udział akcjonariuszy mniejszościowych						-
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	22 180	20 902	-	20 539	4 045	67 666
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	22 180	20 902	-	20 539	4 045	67 666
Zaprzestanie wyceny metoda praw						-
Zysk lub (strata) roku				5 613	(1 812)	3 801
Emisja akcji	-	-				-
Koszty emisji akcji			(353)			(353)
Kapitał akcyjny w trakcie rejestracji			8 004			8 004
Wyplata dywidendy				-		-
Podatek odroczoney				-		-
Udział akcjonariuszy mniejszościowych						-
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	22 180	20 902	7 651	26 153	2 233	79 119

Dobre Miasto, dn. 06.03.2013r.

Dodatkowe noty objaśniające

5. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa URSUS („Grupa”) składa się ze spółki dominującej URSUS SA (do dnia 31.05.2012r. POL-MOT Warfama S.A.) i jej spółki zależnej Bioenergia Invest S.A. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2012 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku.

URSUS SA („Spółka dominująca”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 24 czerwca 1997 roku. Siedziba Spółki dominującej mieści się w Dobrym Mieście przy ul. Fabrycznej 21.

Spółka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 13785

Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON 510481080 oraz numer NIP: 739-23-88-088.

Czas trwania Spółki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki dominującej jest:

- produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa.

6. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi URSUS SA oraz następujące spółki zależne:

Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Wartość bilansowa udziałów
Bioenergia Invest S.A.	Dobre Miasto	obrót biomasą	51	51	4169
Ursus Sp. z o.o.	Lublin	prod.maszyn dla rolnictwa	100	100	5
Ursus d.o.o.	Bijeljina	produkcja/montaż ciągników	50	50	128

Na dzień 31.12.2012 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadanych przez Grupę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Grupy w kapitałach tej jednostki.

W skład Grupy Ursus na dzień 31.12.2012 r. wchodzi Spółka OBR MOTO LUBLIN Sp. z o.o. z uwagi na fakt, iż Spółka dominująca URSUS S.A. jest zastawnikiem udziałów Spółki OBR MOTO Lublin.

Spółka Ursus Sp. z o.o. w Lublinie i Spółka Ursus d.o.o. w Bijeljinie nie zostały objęte konsolidacją.

Spółka Ursus Sp. z o.o. w Lublinie została zarejestrowana w roku 2011 i do dnia bilansowego nie prowadziła działalności.

Spółka Ursus d.o.o. została zarejestrowana w ostatnim kwartale roku 2012 i do dnia bilansowego nie prowadziła działalności.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w oparciu o MSR 8 pkt 8, który zezwala na odstępianie od zasad zawartych w MSSF w sytuacji, gdy skutek odstępiania od ich zastosowania nie jest istotny, nie objęto konsolidacją następujących jednostek zależnych:

1. Ursus sp. z o.o. Lublin
2. Ursus d.o.o. Bijeljina

Wielkości uzasadniające wyłączenia spółek z konsolidacji (w tys. zł):

	Spółka 1	Spółka 2
Suma bilansowa na 31.12.2012	2	246
Udział procentowy w sumie bilansowej jednostki dominującej (w %)	0,001	0,001
Przychody za okres 01.01.2012-31.12.2012	0	0
Udział procentowy w przychodach jednostki dominującej (w %)	0	
Aktywa netto na 31.12.2012	2	246
Wynik finansowy za okres 01.01.2012-31.12.2012	-2	0

Kapitał akcyjny URSUS S.A na dzień 31.12.2012 r. wynosi 22 180 tys. zł, na który składa się 22 180 000 sztuk akcji o wartości 1 zł każda.

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% ogólnej liczby głosów są następujące podmioty:

Nazwa podmiotu	Ilość akcji (szt.)	% udział w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział w ogólnej liczbie głosów
POL – MOT HOLDING S.A.* z siedzibą w Warszawie i spółki zależne	13 641 805	61,50%	13 641 805	61,50%
Agnieszka Buchajska łącznie z podmiotem powiązonym Renale Management Limited	1 129 144	5,09%	1 129 144	5,09%
Pozostali	7 409 051	33,40%	7 409 051	33,40%
Razem:	22 180 000	100,00%	22 180 000	100,00%

* Invest-Mot sp. z o.o. – podmiot dominujący wobec Pol-Mot Holding S.A., Źródło: Zarząd Emitenta

7. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

W skład Zarządu Spółki dominującej na dzień 31.12.2012 roku wchodził:

Adam Dobieliński – Prezes Zarządu od 22.11.2009 r.
 Karol Zarajczyk - Wiceprezes Zarządu od 22.11.2009 r.
 Jan Wielgus – Członek Zarządu od 30.06.2008 r.
 Wojciech Zachorowski – Członek Zarządu od 01.07.2011 r.

W skład Rady Nadzorczej na dzień 31.12.2012 roku wchodził:

Andrzej Zarajczyk – Przewodniczący Rady Nadzorczej
 Henryk Goryszewski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
 Zbigniew Janas - Członek Rady Nadzorczej
 Zbigniew Nita – Członek Rady Nadzorczej
 Paweł Gilewski - Członek Rady Nadzorczej
 Michał Szwonder - Członek Rady Nadzorczej

Z dniem 01.03.2013r. pan Paweł Gilewski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej URSUS S.A. oraz Przewodniczącego Komitetu Audytu.

8. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 06.03.2013 roku.

9. Podstawa sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, które zostały przeszacowane z dniem 01.01.2005 roku do wartości godziwej. Nieruchomości inwestycyjne oraz pochodne instrumentów finansowych są wyceniane według wartości godziwej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN .

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółkę.

10. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”). Spółka dominująca prowadzi swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”).

11. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

12. Dobrowolna zmiana zasad rachunkowości

W 2012 roku nie dokonywano zmiany zasad rachunkowości.

13. Korekta błędów

W roku 2012 Grupa nie dokonywała korekty błędów.

14. Nowe standardy i interpretacje.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2012 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2012 roku, z wyjątkiem zmian opisanych poniżej. Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego, chyba że standard lub interpretacja zakładały wyłącznie prospektywne zastosowanie.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Zmiany wynikające ze zmian MSSF

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2012 roku:

- Zmiany w MSSF 1 Znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat
- Zmiana do MSR 12 Podatek odroczonej: Odzyskiwalność aktywów stanowiących podstawę jego ustalenia
- Zmiany w MSSF 7 Ujawnienia – Przekazanie aktywów finansowych

Ich zastosowanie nie miało wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Grupy, a skutkowało jedynie zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii.

Główne konsekwencje zastosowania nowych regulacji:

- Zmiany w MSSF 1 Znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat

Zmiany w MSSF 1 zostały opublikowane w dniu 20 grudnia 2010 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później. Zmiany dotyczą odniesienia do stałej daty „1 stycznia 2004” jako daty zastosowania MSSF po raz pierwszy i zmieniają ją na „dzień zastosowania MSSF po raz pierwszy” w celu wyeliminowania konieczności przekształcania transakcji, które miały miejsce przed dniem przejścia jednostki na stosowanie MSSF. Ponadto, do standardu zostają dodane wskazówki odnośnie ponownego zastosowania MSSF w okresach, które następują po okresach znaczącej hiperinflacji, uniemożliwiającej pełną zgodność z MSSF.

Grupa zastosuje zmieniony MSSF 1 od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską, tj. od 1 stycznia 2013 roku.

Zmieniony MSSF 1 nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany w MSSF 7 Ujawnienia – Przekazanie aktywów finansowych

Zmiany w MSSF 7 zostały opublikowane w dniu 7 października 2010 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później. Celem zmian w standardzie jest umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych lepszego zrozumienia transakcji przekazania aktywów finansowych (np. sekurytyzacji), w tym zrozumienia potencjalnych efektów ryzyk, które zostają w jednostce, która przekazała aktywa. Zmiany wymuszają także dodatkowe ujawnienia w przypadku przekazania aktywów o znaczącej wartości w pobliżu końca okresu sprawozdawczego.

Zmieniony MSSF 7 nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiana do MSR 12 Podatek odroczony: Odzyskiwalność aktywów stanowiących podstawę jego ustalenia

Zmiana do MSR 12 została opublikowana w dniu 20 grudnia 2010 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub później. Zmiana doprecyzowuje m.in. sposób wyceny aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego w przypadku nieruchomości inwestycyjnych wycenianych zgodnie z modelem wartości godziwej określonym w MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne. Wejście w życie zmienionego standardu spowoduje też wycofanie interpretacji SKI – 21 Podatek dochodowy – odzyskiwalność przeszacowanych aktywów niepodlegających amortyzacji.

Grupa zastosuje zmieniony MSR 12 od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską, tj. od 1 stycznia 2013 roku .

Zmieniony MSR 12 nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Standardy nieobowiązujące (Nowe standardy i interpretacje)

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 listopada 2009 roku i jest pierwszym krokiem RMSR w celu zastąpienia MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*. Po opublikowaniu nowy standard podlegał dalszym pracom i został częściowo zmieniony. Nowy standard wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2015 roku.

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2015 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i ma zastąpić interpretację SKI 12 Konsolidacja – Jednostki specjalnego przeznaczenia oraz część postanowień MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe. Standard definiuje pojęcie kontroli jako czynnika determinującego czy jednostka powinna zostać objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz zawiera wskazówki pomagające ustalić czy jednostka sprawuje kontrolę czy też nie,

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku , tj. od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- MSSF 11 *Wspólne przedsięwzięcia*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i ma zastąpić interpretację SKI 13 *Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników* oraz MSR 31 *Udziały we wspólnych przedsięwzięciach*. Standard kładzie nacisk na prawa i obowiązki wynikające ze wspólnej umowy niezależnie od jej formy prawnej oraz eliminuje niekonsekwencję w raportowaniu poprzez określenie metody rozliczania udziałów we wspólnie kontrolowanych jednostkach.

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku , tj. od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- MSSF 12 *Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i zawiera wymogi ujawnień informacyjnych na temat powiązań pomiędzy podmiotami.

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2014 roku , tj. od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu

- *MSSF 13 Wycena w wartości godziwej*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 i w założeniu ma ułatwić stosowanie wyceny w wartości godziwej poprzez zmniejszenie złożoności rozwiązań i zwiększenie konsekwencji w stosowaniu zasad wyceny wartości godziwej. W standardzie wyraźnie określono cel takiej wyceny i sprecyzowano definicję wartości godziwej.

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- *MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i wynika przede wszystkim z przeniesienia niektórych postanowień dotychczasowego MSR 27 do nowych MSSF 10 oraz MSSF 11. Standard zawiera wymogi w zakresie prezentacji oraz ujawnień w jednostkowym sprawozdaniu finansowym inwestycji w jednostkach stowarzyszonych, zależnych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe*.

Grupa zastosuje nowy standard 1 stycznia 2014 roku, tj. od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- *MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i dotyczy rozliczania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Określa również wymogi stosowania metody praw własności w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych*.

Grupa zastosuje nowy standard 1 stycznia 2014 roku, tj. od daty wejścia w życie ustalonej przez Komisję Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- *Zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze*

Zmiany w MSR 19 zostały opublikowane w dniu 16 czerwca 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2013 roku lub później. Zmiany eliminują możliwość opóźnienia w rozpoznaniu zysków i strat znaną jako „metoda korytarzowa”. Ponadto poprawiają prezentację wynikających z planów świadczeń pracowniczych zmian w bilansie oraz niezbędnych szacunków prezentowanych w innych dochodach całkowitych, jak również rozszerzają zakres wymaganych ujawnień z tym związanych.

Grupa zastosuje zmieniony MSR od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionego standardu.

- *Zmiany w MSR 1 Prezentacja pozycji Pozostałych całkowitych dochodów*

Zmiany w MSR 1 zostały opublikowane w dniu 16 czerwca 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 lipca 2012 roku lub później. Zmiany dotyczą grupowania pozycji pozostałych dochodów całkowitych mogących zostać przeniesionych do rachunku zysków i strat. Zmiany potwierdzają ponadto możliwość prezentacji pozycji pozostałych dochodów całkowitych i pozycji rachunku zysków i strat jako jedno bądź dwa oddzielne sprawozdania.

Grupa zastosuje zmieniony MSR od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionego standardu.

- *Zmiany w MSSF 7 Ujawnienia – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych*

Zmiany w MSSF 7 zostały opublikowane w dniu 16 grudnia 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Nie zmieniając generalnych zasad odnośnie kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych, rozszerzono zakres ujawnień odnośnie kompensowanych ze sobą kwot. Wprowadzono również wymóg szerszych (bardziej przejrzystych) ujawnień związanych z zarządzaniem ryzykiem kredytowym z wykorzystaniem zabezpieczeń (zastawów) otrzymanych lub przekazanych.

Grupa zastosuje zmieniony MSSF od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionego standardu.

- *Zmiany w MSR 32 Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych*

Zmiany w MSR 32 zostały opublikowane w dniu 16 grudnia 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Zmiany są reakcją na istniejące niespójności w stosowaniu kryteriów kompensowania istniejących w MSR 32.

Grupa zastosuje zmieniony MSR od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionego standardu.

- Interpretacja KIMSF 20 Koszty prowadzenia wydobycia w kopalniach odkrywkowych

Interpretacja KIMSF 20 została wydana w dniu 19 października 2011 roku i ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2013 roku lub później. Interpretacja zawiera wytyczne odnośnie ujmowania kosztów usunięcia zewnętrznych warstw gruntu w celu uzyskania dostępu do wydobywanych surowców w kopalniach odkrywkowych.

Grupa zastosuje nową interpretację od 1 stycznia 2013 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowej interpretacji.

- Zmiany w MSSF 1

Zmiany w MSSF 1 zostały opublikowane w dniu 13 marca 2012 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Celem zmian jest umożliwienie zwolnienia jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy z pełnego retrospektywnego zastosowania wszystkich MSSF w przypadku, gdy jednostki takie korzystają z pożyczek rządowych oprocentowanych poniżej stóp rynkowych.

Grupa zastosuje zmieniony MSSF 1 od 1 stycznia 2013 roku.

Zmieniony MSSF 1 nie będzie miał wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2009-2011)

W dniu 17 maja 2012 roku zostały opublikowane kolejne zmiany do siedmiu standardów wynikające z projektu proponowanych zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowanego w czerwcu 2011 roku. Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później (w zależności od standardu).

Grupa zastosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2013 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Wskazówki odnośnie przepisów przejściowych (Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12)

Wskazówki zostały opublikowane w dniu 28 czerwca 2012 roku i zawierają dodatkowe informacje odnośnie zastosowania MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12, w tym prezentacji danych porównawczych w przypadku pierwszego zastosowania ww. standardów.

Grupa zastosuje zmiany od daty przyjęcia zmian przez Unię Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wprowadzonych zmian.

- Jednostki inwestycyjne (Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27)

Wskazówki zostały opublikowane w dniu 31 października 2012 roku i zawierają inne zasady odnośnie zastosowania MSSF 10 i MSSF 12 w przypadku jednostek o charakterze funduszy inwestycyjnych.

Grupa zastosuje zmiany od daty przyjęcia zmian przez Unię Europejską.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania wprowadzonych zmian.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem niższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez UE:

- MSSF 9 Instrumenty finansowe opublikowany w dniu 12 listopada 2009 roku (z późniejszymi zmianami),
- Zmiany w MSSF 1 opublikowane w dniu 13 marca 2012 roku;
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2009-2011) opublikowane w dniu 17 maja 2012 roku;
- Wskazówki odnośnie przepisów przejściowych (Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12) opublikowane w dniu 28 czerwca 2012 roku;
- Jednostki inwestycyjne (Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27).

Poniższe nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2012 roku, ale ze względu na późniejszą datę wejścia w życie ustaloną przez Komisję Europejską, nie zostały zastosowane przez Grupę w niniejszym sprawozdaniu finansowym :

- Zmiany w MSSF 1 Znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat opublikowane w dniu 20 grudnia 2010 roku,

Zmiana do MSR 12 Podatek odroczonej: Odzyskiwalność aktywów stanowiących podstawę jego ustalenia opublikowane w dniu 20 grudnia 2010 roku

15. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Profesjonalny osąd

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd, kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje polityki rachunkowości, które zapewnią, iż skonsolidowane sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

Niepewność szacunków

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki dominującej dokonania szacunków, jako że wiele informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym nie może zostać wycenione w sposób precyzyjny. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości. Dlatego też szacunki dokonane na 31 grudnia 2010 roku mogą zostać w przyszłości zmienione. Główne szacunki zostały opisane w następujących notach:

Nota		Rodzaj ujawnionej informacji
30	Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych	Ryzyko niespłacenia należności
19	Podatek dochodowy	Założenie wykorzystania różnic przejściowych pomiędzy wartością bilansową i podatkową w przyszłości.
35	Świadczenia pracownicze	Stopy dyskontowe – 4% , wskaźnik rotacji pracowników - wysoki, przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń – 1,5% rocznie
36	Wartość godziwa instrumentów pochodnych oraz innych instrumentów finansowych	Wycena w wartości rynkowej zawartych umów leasingu
23, 25	Okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych oraz wartości niematerialnych	Okres ekonomicznej użyteczności oraz metodę amortyzacji aktywów weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku finansowego.

16. Istotne zasady rachunkowości

16.1. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Nie wystąpił.

16.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu poprzedzającym dzień zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji:

- przychodów ze sprzedaży; jeżeli dotyczą należności z tytułu dostaw i usług,
- kosztu własnego sprzedaży; jeżeli dotyczą zobowiązań z tytułu dostaw i usług
- przychodów (kosztów) finansowych w przypadku pozostałych pozycji aktywów lub pasywów

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

16.3. Przyjęte kursy do wyceny bilansowej

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	31.12.2012	31.12.2011
USD	3,0996	3,4174
EURO	4,0882	4,4168

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	31.12.2012	31.12.2011
USD	3,2312	2,9679
EURO	4,1736	4,1401

16.4. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania oraz powiększoną o koszty finansowania zewnętrznego do momentu oddania środka trwałego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Spółka dominująca dokonała wyceny części środków trwałych według wartości godziwej i uznała tę wartość za zakładany koszt na dzień 1.01.2005 r., który jest dniem przejścia na stosowanie MSSF. Wartość godziwa środków trwałych nabytych przed 1.01.2005 r. (dniem przejścia na MSSF) ustalona została na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych. Cenę nabycia środków trwałych nabytych po tym dniu, uważa się za ich wartość godziwą.

Istotne części zamienne i serwisowe ujmowane jako rzeczowe aktywa trwałe są amortyzowane zgodnie z przewidywanym okresem użytkowania, ale nie dłuższym niż okres użytkowania środków trwałych, które serwisują.

Wydatki poniesione na remonty, które nie powodują ulepszenia lub przedłużenia okresu użytkowania środka trwałego są ujmowane jako koszty w momencie ich poniesienia. W przeciwnym wypadku są kapitalizowane.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	-20-40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	-2-14 lat
Komputery	- 3 lata
Środki transportu	-2-7 lat

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania. Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego.

16.5. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia po oddaniu środka trwałego do używania.

16.6. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt zastąpienia części nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Spółkę grupy staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowy majątek trwały* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości. W przypadku przeniesienia aktywów z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych, różnicę między wartością godziwą nieruchomości ustaloną na ten dzień przeniesienia a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie. Gdy Grupa kończy budowę lub wytworzenie nieruchomości inwestycyjnej, różnicę między ustaloną na ten dzień wartością godziwą tej nieruchomości a jej poprzednią wartością bilansową ujmuje się w zysku lub stracie.

16.7. Leasing i prawo wieczystego użytkowania gruntu

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółki grupy zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania środka trwałego.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów wykazywane jest w rzeczowych aktywach trwałych według wartości historycznej bądź w nieruchomościach inwestycyjnych według wartości godziwej i nie podlega amortyzacji.

16.8. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zaliczane są: koszty prac rozwojowych, oprogramowanie komputerowe, licencje, certyfikaty bezpieczeństwa i znaki towarowe. W 2011 roku spółka dominująca nabyła znak towarowy URSUS. Ponieważ nie można oszacować okresu ekonomicznego wykorzystania znaku towarowego spółka nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych.

Koszty prac badawczych ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym są ponoszone. Koszty prac rozwojowych spełniające kryteria ich kapitalizacji, opisane poniżej, podobnie jak inne wartości niematerialne wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowane umorzenie.

Kryteria kapitalizacji:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Między innymi jednostka gospodarcza powinna udowodnić istnienie rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych lub na sam składnik lub – jeśli składnik ma być użytkowany przez jednostkę – użyteczność składnika wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Amortyzacja naliczana jest metoda liniową, według oszacowanego okresu użytkowania, który wynosi:

- koszty prac rozwojowych 3-5 lat,
- dla licencji i oprogramowania komputerowego 3 lata.

16.9. Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

16.10. Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie aktywa finansowego u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Aktywa finansowe Grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Podstawę dokonania klasyfikacji stanowi cel nabycia aktywów finansowych oraz ich charakter. Grupa określa klasyfikacje swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

16.11. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. Początkowa wycena powiększana jest o koszty transakcji z wyjątkiem aktywów finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne ewentualnego zbycia składnika aktywów nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to aktywo finansowe wynika.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych). W przypadku instrumentów zaliczonych do dostępnych do sprzedaży, przy ustalaniu, czy nastąpiła utrata wartości, bierze się pod uwagę między innymi znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej kosztu.

16.12. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy aktywów: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej.

W Grupie do tej kategorii należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) oraz instrumenty dłużne lub kapitałowe, które zostały nabyte w celu ich odsprzedaży w krótkim terminie.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,

samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,

instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone w zysk/stratę netto (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, nie jest wydzielony).

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w analogiczny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne.

Aktywa zaliczone do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się stosując notowania giełdowe, a w przypadku ich braku odpowiednie techniki wyceny, które obejmują: wykorzystanie cen niedawno zawartych transakcji lub cen ofertowych, porównanie do podobnych instrumentów, modele wyceny opcji. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

16.13. Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. W zależności od ich terminu wymagalności zalicza się je do aktywów trwałych (aktywa wymagalne w terminie powyżej 1 roku od dnia sprawozdawczego) lub obrotowych (aktywa wymagalne w terminie do 1 roku od dnia sprawozdawczego). Pożyczki i należności są wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu. Do grupy tej Grupa zalicza głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne jak również pożyczki i nabyte, nienotowane instrumenty dłużne, niezliczone do pozostałych kategorii aktywów finansowych.

16.14. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie zapadalności, co do których Spółka posiada zamiar i możliwość utrzymywania do upływu zapadalności. Spółka zalicza do tej kategorii wyłącznie notowane instrumenty dłużne o ile nie zostały uprzednio zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy lub do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

16.15. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe, inne niż instrumenty pochodne, wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do aktywów dostępnych do sprzedaży Grupa zalicza głównie instrumenty dłużne nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar krótkiego ich utrzymywania w Grupie. Ponadto Grupa kwalifikuje do tej kategorii inwestycje kapitałowe nie objęte obowiązkiem konsolidacji.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od dnia bilansowego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w kapitale własnym.

16.16. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są to zobowiązania, które: zostały zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których można potwierdzić generowanie krótkoterminowych zysków lub też stanowią instrumenty pochodne.

W Grupie do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy należą przede wszystkim instrumenty pochodne (Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń) o ujemnej wartości godziwej. Zobowiązania zaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje.

16.17. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. W początkowej wycenie uwzględniane są koszty transakcji z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne wyzbycia się składnika zobowiązań finansowych nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie tych zobowiązań. Składnik zobowiązań finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka staje się stroną umowy (kontraktu), z której to zobowiązanie finansowe wynika.

16.18. Zapasy

Zapasy wyceniane są według rzeczywistych cen ich zakupu lub cen nabycia (w przypadku towarów) lub kosztów ich wytworzenia nie wyższych od cen sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto stanowi możliwą do uzyskania w dniu bilansowym cenę sprzedaży bez należnego podatku od towarów i usług pomniejszoną o rabaty i upusty oraz o koszty związane z przystosowaniem zapasów do sprzedaży i doprowadzenia jej do skutku.

Wartość rozchodu zapasów ustala się według zasady „pierwsze weszło – pierwsze wyszło”.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	- w rzeczywistej cenie zakupu
Produkty gotowe i produkty w toku	- koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.
Towary	- w cenie nabycia

Zapasy są wykazywane w wartości netto (pomniejszonej o odpisy aktualizujące). Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości, celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania. Odpisy aktualizujące ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszt własny sprzedaży”. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży. Wartość odpisu pomniejsza wartość bilansową zapasów objętych odpisem aktualizującym.

16.19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności wykazuje się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny. Wartość należności aktualizuje się poprzez dokonanie odpisu aktualizującego na wszystkie należności, których ściagalność jest wątpliwa, zaliczanego do kosztu sprzedaży. Wartość należności jest aktualizowana przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpis z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych. Ocena, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości należności przeprowadzana jest na bieżąco, po powzięciu informacji o wystąpieniu obiektywnego dowodu, który może determinować utratę wartości, nie rzadziej niż na koniec kwartału.

W szczególności dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości 100% w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości, do wysokości nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli masa dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego w pełnej wysokości roszczenia,
- kwestionowane przez dłużników oraz z zapłatą których dłużnik zalega do wysokości nie pokrytej gwarancją lub innymi zabezpieczeniami, jeśli ocena sytuacji gospodarczej i finansowej dłużnika wskazuje, że spłata należności w umownej kwocie w najbliższym półroczu nie jest możliwa,
- przeterminowanych lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w wiarygodnie oszacowanej kwocie odpisu na nieściągalne należności,

Odpisy aktualizujące wartość należności ujmuje się w ciężar kosztów sprzedaży. Odwrócenie odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat jako zmniejszenie kosztów sprzedaży.

16.20. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

16.21. Kapitał własny

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Spółki.

Kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości wykazywanej w statucie i Krajowym Rejestrze Sądowym.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej – kapitał ten stanowią nadwyżki osiągnięte przy emisji, pomniejszone o koszty poniesione w związku z emisją akcji.

Zyski zatrzymane stanowią: kapitał zapasowy oraz kapitały rezerwowe tworzone z zysku za kolejne lata, niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych), wynik finansowy bieżącego roku obrotowego.

Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitału własnego Spółki.

16.22. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych. Grupa wykorzystuje krótkoterminowe kredyty w rachunku bieżącym naliczając odsetki wg zasady memoriału, oprocentowane kredyty nie są następnie wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ze względu na nieistotność wpływu przyporządkowania odsetek wg zasady zamortyzowanej ceny nabycia.

16.23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania są ujmowane wg kosztu historycznego. Zobowiązania nie zaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

16.24. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualne ryzyka związane z danym zobowiązaniem.

16.25. Świadczenia pracownicze

Nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne

Zgodnie z obowiązującymi spółkę przepisami dotyczącymi wynagradzania pracownikom przysługuje nagroda jubileuszowa i odprawa emerytalno-rentowa.

Grupa nie wydzieliła aktywów, które w przyszłości służyłyby uregulowaniu zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Wartość przyszłych zobowiązań Grupy z tytułu nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych wyliczana jest przez uprawnionego aktuarium przy zastosowaniu metody nagromadzonych przyszłych świadczeń z uwzględnieniem prognozowanego wzrostu wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru przyszłych świadczeń, założonej stopie dyskonta; założonym prawdopodobieństwem osiągnięcia odpowiedniego stażu pracy (prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do nagrody jubileuszowej), pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą, prawdopodobieństwem dożycia przez pracownika wieku emerytalnego (prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do jednorazowej odprawy emerytalnej), pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą, prawdopodobieństwie inwalidztwa pracownika przed osiągnięciem wieku emerytalnego (prawdopodobieństwo osiągnięcia uprawnień do jednorazowej odprawy rentowej), pod warunkiem pozostania w stosunku pracy z obecnym pracodawcą.

Wysokość rezerwy aktualizowana jest raz w roku - na koniec danego roku obrotowego. Korekta zwiększająca lub zmniejszająca wysokość rezerwy odnoszona jest w koszty działalności operacyjnej (świadczenia pracownicze).

Wykorzystanie tego typu rezerw powoduje zmniejszenie rezerwy (nie jest dopuszczalne bieżące obciążenie kosztów działalności kwotami wypłaconych świadczeń z jednoczesną korektą rezerwy na koniec okresu). Rozwiązanie powyższej rezerwy koryguje (zmniejsza) koszty świadczeń pracowniczych.

Świadczenie związane z ustaniem stosunku pracy

W przypadku rozwiązania stosunku pracy pracownikom spółki przysługują świadczenia przewidziane przez obowiązujące w Polsce przepisy prawa pracy, między innymi ekwiwalent z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego oraz odszkodowania z tytułu zobowiązania do powstrzymania się od prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy.

W 2011 roku dokonano zmiany zasad rachunkowości w zakresie wyceny rezerw na urlopy pracownicze. Spółka odstąpiła od naliczania rezerw z uwagi na niską rotację pracowników produkcyjnych. Kwoty wypłaconych ekwiwalentów urlopowych są znikome, a pracownicy wykorzystują zaległe urlopy w ustawowo przewidzianym terminie, który od 2012 roku uległ wydłużeniu.

Nagrody z zysku netto

Zgodnie z obowiązującymi Grupę przepisami dotyczącymi wynagradzania pracownikom przysługuje nagroda z zysku netto. W związku z tym, że na dzień bilansowy nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie kwoty zobowiązania, Grupa ujmuje koszty świadczeń pracowniczych dotyczących wypłat nagród z zysku netto w kosztach roku obrotowego, w którym podjęta została uchwała o podziale zysku i w którym nagrody z zysku zostały wypłacone.

Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych z zysku netto

Zgodnie z obowiązującymi Grupę przepisami dotyczącymi wynagradzania możliwe jest przeznaczenie części zysku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. W związku z tym, że na dzień bilansowy nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie kwoty zobowiązania Grupa ujmuje koszty świadczeń pracowniczych dotyczących odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych z zysku netto w kosztach roku obrotowego, w którym podjęta została uchwała o przeznaczeniu części zysku netto na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Pozostałe świadczenia pracownicze

Koszty pozostałych świadczeń pracowniczych są ujmowane w kosztach roku obrotowego, w którym zostały zatwierdzone do wypłaty, gdyż zazwyczaj dopiero w momencie zatwierdzenia kwoty do wypłaty możliwe jest wiarygodne określenie kwoty świadczenia

16.26. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty (dyskonta, premie, bonusy).

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody wycenia się według wartości zdyskontowanej, w przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny (a za taki uważa się okres uzyskania zapłaty dłuższy niż 360 dni). W przypadku ujmowania przychodów w wartości zdyskontowanej, wartość dyskonta jest odnoszona stosownie do upływu czasu jako zwiększenie wartości należności, a drugostronnie jako przychody finansowe.

Różnice kursowe powstałe przy realizacji oraz wycenie bilansowej należności z tytułu dostaw i usług korygują przychody ze sprzedaży.

Różnice kursowe powstałe przy realizacji oraz wycenie bilansowej zobowiązań z tytułu dostaw i usług korygują koszt własny sprzedaży.

Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

Dotacje rządowe

Grupa ujmuje dotacje rządowe w momencie zaistnienia uzasadnionej pewności, że dotacja zostanie uzyskana oraz że spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. W celu ujęcia dotacji rządowej obydwa powyższe warunki muszą być spełnione łącznie.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Jeżeli dotacja jest formą rekompensaty za już poniesione koszty lub straty, lub została przyznana jednostce gospodarczej celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, ujmuje się ją jako przychód w okresie, w którym stała się należna.

Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne otrzymane w formie dotacji ujmuje się w wartości godziwej.

Podatek dochodowy

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, rezerwa na podatek dochodowy jest tworzona metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

- Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty;
- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Od roku 2012r. Spółka dominująca, oblicza amortyzację podatkową od znaku towarowego. Spółka nie dokonuje ustalenia rezerwy na podatek dochodowy od znaku towarowego, ponieważ nie przewiduje realizacji transakcji zbycia tego aktywa.

Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Grupa nie prezentuje rozwodnionego zysku/straty na akcję, ponieważ nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

17. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

Segment operacyjny jest częścią składową jednostki:

- a) która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którymi może uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami składowymi tej samej jednostki),
- b) której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy decydowaniu o alokacji zasobów do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu, a także
- c) w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Produkty tworzące ofertę handlową Grupy adresowane są do tego samego grona odbiorców i podlegają takiemu samemu ryzyku. Produkty Grupy charakteryzują się zbliżonym poziomem zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych. Z uwagi na powyższe Grupa sporządza sprawozdania według segmentów operacyjnych ponieważ Zarząd analizuje wyniki według ośrodków wypracowujących zyski czyli zakładów.

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy za rok zakończony odpowiednio 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku.

01.01.2012-31.12.2012	Działalność kontynuowana					Wylączenia	Działalność ogółem	
	Oddział w Dobrym Mieście	Oddział w Biedaszkach Małych	Oddział w Opalenicy	Oddział w Lublinie	Bioenergia Invest			Razem
Przychody								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	72 973	30 109	28 249	81 338	15 247	227 915	(541)	227 374
- od klientów, z którymi wartość transakcji w okresie przekracza 10% lub więcej przychodów						-		
Sprzedaż między segmentami						-		-
Przychody segmentu ogółem	72 973	30 109	28 249	81 338	15 247	227 915	(541)	227 374
Koszty								
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych, w tym	(60 845)	(23 067)	(22 381)	(71 283)	(15 532)	(193 109)	562	(192 547)
Koszt własny sprzedaży między segmentami						-		-
Koszty segmentu ogółem	(60 845)	(23 067)	(22 381)	(71 283)	(15 532)	(208 641)	562	(192 547)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży segmentu								
	12 127	7 041	5 868	10 055	(285)	34 807	21	34 828
Koszty sprzedaży	(5 275)	(1 842)	(1 185)	(5 591)	(1 473)	(15 366)	-	(15 366)
Koszty ogólnego zarządu	(6 062)	(2 992)	(2 834)	(3 857)	(1 118)	(16 863)		(16 863)
Zysk (strata) operacyjny segmentu*	790	2 208	1 849	607	(2 876)	2 578	21	2 599
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	535	(44)	107	3 523	122	4 243	-	4 243
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi						6 821	21	6 842
Przychodu z tytułu odsetek						1 427	(509)	918
Koszty z tytułu odsetek						(3 231)	509	(2 722)
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto						(535)	-	(535)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych								
Zysk (strata) przed opodatkowaniem						4 483	21	4 504
Podatek dochodowy						(696)	(7)	(702)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy						(696)	(7)	3 801
Aktywa i zobowiązania								
Aktywa segmentu	82 787	13 319	14 702	54 666	16 220	181 694	(7 354)	174 340
Aktywa nieprzypisane						23 441	-	23 441
Aktywa ogółem	82 787	13 319	14 702	54 666	16 220	205 135	(7 354)	197 781
Zobowiązania segmentu	19 285	4 728	6 866	13 094	11 659	55 632	-	55 632
Zobowiązania nieprzypisane						66 271	(3 241)	63 030
Kapitały własne						83 232	(4 113)	79 119
Zobowiązania i kapitały ogółem	-	-	-	-	-	205 135	(7 354)	197 781
Pozostałe informacje dotyczące segmentu								
Nakłady inwestycyjne:								
rzeczowe aktywa trwałe	1 564	210	384	2 801		4 958	-	4 958
wartości niematerialne	776	12		681		1 469	-	1 469
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	2 744	331	782	374		4 231	-	4 231
Amortyzacja wartości niematerialnych	606	22	20	597		1 244	-	1 244
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości						-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość nieruchomości inwestycyjnych						-	-	-
Pozostałe nakłady niepieniężne:								
rezerwa na naprawy gwarancyjne	41			350		391	-	391

11.01.2011-31.12.2011	Działalność kontynuowana					Wylączenia		Działalność
	Oddział w Dobrym Mieście	Oddział w Biedaszkach Małych	Oddział w Opalenicy	Oddział w Lublinie	Bioenergia Invest	Razem		ogółem
Przychody								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym - od klientów, z którymi wartość transakcji w okresie przekracza 10% lub więcej przychodów	60 573	24 321	26 277	47 226	14 181	172 578	(219)	172 359
Sprzedaż między segmentami	1 448				2	1 450	(1 450)	-
Przychody segmentu ogółem	62 021	24 321	26 277	47 226	14 183	174 028	(1 669)	172 359
Koszty								
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych, w tym Koszt własny sprzedaży między segmentami	(50 483)	(19 263)	(21 359)	(42 563)	(13 337)	(147 005)	344	(146 661)
	(1 236)				(2)	(1 238)	1 238	-
Koszty segmentu ogółem	(51 719)	(19 263)	(21 359)	(42 563)	(13 339)	(161 582)	1 582	(146 661)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży segmentu	10 302	5 058	4 918	4 663	844	25 785	(87)	25 698
Koszty sprzedaży	(4 901)	(1 001)	(868)	(2 926)	(631)	(10 327)	-	(10 327)
Koszty ogólnego zarządu	(5 240)	(2 705)	(3 036)	(2 634)	(912)	(14 527)	-	(14 527)
Zysk (strata) operacyjny segmentu*	161	1 352	1 014	(897)	(699)	931	(87)	844
Pozostałe przychody/koszty operacyjne	226	(32)	38	(44)	1 315	1 503	-	1 503
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi						2 434	(87)	2 347
Przychodu z tytułu odsetek						1 677	(9)	1 668
Koszty z tytułu odsetek						(2 602)	9	(2 593)
Pozostałe przychody/koszty finansowe netto						(442)	-	(442)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych						1 067	(87)	980
Zysk (strata) przed opodatkowaniem						321	17	338
Podatek dochodowy								
Zysk (strata) netto za rok obrotowy						1 388	(70)	1 318
Aktywa i zobowiązania								
Aktywa segmentu	50 090	8 782	14 102	16 565	16 449	105 987	(6 256)	99 731
Aktywa nieprzypisane						76 013	-	76 013
Aktywa ogółem	50 090	8 782	14 102	16 565	16 449	182 000	(6 256)	175 744
Zobowiązania segmentu						-	-	-
Zobowiązania nieprzypisane						110 225	(2 147)	108 078
Kapitały własne						71 775	(4 109)	67 666
Zobowiązania i kapitały ogółem	-	-	-	-	-	182 000	(6 256)	175 744
Pozostałe informacje dotyczące segmentu								
Nakłady inwestycyjne: rzeczowe aktywa trwałe	4 325		46	665	1 077	6 113	-	6 113
wartości niematerialne	2 300			8 118		10 418	-	10 418
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	2 442	342	948	188	601	4 521	-	4 521
Amortyzacja wartości niematerialnych	610	20	50	256	1	937	-	937
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości						-	-	-
Odpisy aktualizujące wartość nieruchomości inwestycyjnych						-	-	-
Pozostałe nakłady niepieniężne: rezerwa na naprawy gwarancyjne				252		252	-	252

01.01.2012-31.12.2012	Polska	Unia	Poza Unię	Wyłączenia	Razem
Przychody					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	177 780	37 690	12 445	(541)	227 374
Przychody segmentu ogółem	177 780	37 690	12 445	-	227 374
Koszty					
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych	(153 290)	(30 975)	(8 844)	562	(192 547)
Koszty segmentu ogółem	(153 290)	(30 975)	(8 844)	-	(192 547)
Zysk (strata) segmentu	24 490	6 715	3 601	-	34 827

01.01.2011-31.12.2011	Polska	Unia	Poza Unię	Wyłączenia	Razem
Przychody					
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	136 875	34 155	2 998	(1 669)	172 359
Przychody segmentu ogółem	136 875	34 155	2 998	-	172 359
Koszty					
Koszt własny sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych	(116 853)	(28 819)	(2 571)	1 582	(146 661)
Koszty segmentu ogółem	(116 853)	(28 819)	(2 571)	-	(146 661)
Zysk (strata) segmentu	20 022	5 336	427	-	25 698

W 2011 roku spółka dominująca, pośrednio poprzez instytucje leasingowe, sprzedała spółce zależnej 3 rozdrabniacze do linii do brykietowania słomy o łącznej wartości netto 219 tys. zł.

18.Przychody i koszty**Przychody**

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży produktów	190 823	109 479
Przychody ze sprzedaży usług	3 540	3 858
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	33 011	59 022
	<u>227 374</u>	<u>172 359</u>
Działalność zaniechana		
Przychody ze sprzedaży towarów		
Przychody ze sprzedaży usług		
Przychody z umów o budowę		
	<u>0</u>	<u>0</u>
Razem	<u>227 374</u>	<u>172 359</u>

Koszty według rodzaju

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	6 053	5 449
Koszty świadczeń pracowniczych	38 429	30 803
Zużycie materiałów i energii	142 330	70 107
Usługi obce	14 300	9 636
Podatki i opłaty	2 812	2 801
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	218	190
Koszty prac badawczych i rozwojowych		-
Pozostałe koszty, w tym	3 676	707
- odpisy aktualizujące wartość zapasów		-
- odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	-	22
- odpisy aktualizujące wartość należności	1 637	-
- odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności	-	319
- różnice kursowe dotyczące zobowiązań z tytułu dostaw i usług	-	1 252
- inne koszty działalności operacyjnej		2 727
Razem koszty rodzajowe	<u>207 818</u>	<u>119 693</u>
Zmiana stanu produktów, produkcji w roku i rozliczeń międzyokresowych (+/-)	11 810	2 762
Wartość sprzedanych towarów i materiałów (+), w tym	29 877	52 661
- odpisy aktualizujące wartość zapasów	-	-
- odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów	-	22
- różnice kursowe dotyczące zobowiązań z tytułu dostaw i usług	-	1 252
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (-)	540	805
Koszty sprzedaży (+)	15 366	10 327
Koszty ogólnego zarządu (+)	16 863	14 527
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów (+)	162 670	94 000
Łączne koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, sprzedaży i koszty ogólnego zarządu	<u>237 126</u>	<u>175 082</u>

Koszty świadczeń pracowniczych

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Koszty wynagrodzeń (+)	30 804	25 089
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń (+)	7 625	5 714
Przychody z działalności socjalnej (-)		
Dofinansowanie zakładowych obiektów socjalnych ze środków ZFŚŚ (-)		
Koszty funkcjonowania i utrzymania zakładowych obiektów socjalnych (+)		
Koszty przyszłych świadczeń (rezerw) z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych i tym podobnych świadczeń pracowniczych (+/-)		
Nagrody z zysku netto (+)		
Odpisy na ZFŚF z zysku netto (+)		
Razem koszty świadczeń pracowniczych	38 429	30 803

Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Zysk netto ze zbycia:	220	22
- niefinansowych aktywów trwałych	220	22
- nieruchomości inwestycyjnych	-	
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartości niematerialne i prawne		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość aktywów finansowych		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość zapasów		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych		
Zysk z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych		
Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych		
Zysk z wyceny nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	3 849	800
Otrzymane dotacje	27	12
Otrzymane darowizny		
Umorzone zobowiązania	21	2
Kary i odszkodowania	1 443	125
Wynagrodzenie płatnika podatku dochodowego i składek ZUS		
Zwrot podatków	75	
Inne	356	930
Razem pozostałe przychody operacyjne	5 991	1 891

Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Strata netto ze zbycia:	165	69
- niefinansowych aktywów trwałych	165	69
- nieruchomości inwestycyjnych		
Odpis aktualizujący wartość firmy		
Odpis aktualizujący wartości niematerialne		
Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych		
Odpis aktualizujący wartość aktywów finansowych		
Odpis aktualizujący wartość zapasów		
Odpis aktualizujący wartość należności handlowych		
Koszt nieumorzonych aktywów trwałych wniesionych aportem		
Strata z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych oraz nieruchomości inwestycyjnych:		
- z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny aktywów finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- straty transferowane z kapitału własnego dotyczące sprzedaży inwestycji sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży		
Strata z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	1 012	103
Pozostałe koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych nie generujących przychodu z najmu, w tym		
- koszty amortyzacji		
Pozostałe koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych generujących przychody z najmu, w tym		
- koszty amortyzacji		
Strata z odsprzedaży usług, refakturowanych odpłatności		
Darowizny przekazane	101	65
Zwroty dotacji		
Koszty związane z niewykorzystaniem majątku i zdolności produkcyjnych		
Koszty zaniechanej działalności		
Nakłady odpisanych środków trwałych w budowie		
Inne	469	151
Razem pozostałe koszty operacyjne	1 747	388

Przychody finansowe

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Przychody z tytułu odsetek	575	1 669
- lokaty bankowe		1
- należności	575	1 668
- inwestycje dostępne do sprzedaży		
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności		
- aktywa finansowe które utraciły wartość		
Zysk ze sprzedaży inwestycji finansowych		
Zyski transferowane z kapitału własnego dotyczące sprzedaży inwestycji sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży		
Zysk z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:		
- z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny aktywów finansowych sklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny zobowiązań finansowych sklasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- na instrumentach pochodnych zabezpieczających wartość godziwą		
- na korektach instrumentów pochodnych zabezpieczających wartość godziwą		
- Wzrost wartości godziwej przeniesiony z kapitału własnego dotyczący rachunkowości zabezpieczeń		
Odwrócenie odpisu na należności odsetkowe		
Dywidendy otrzymane		
Zyski z tytułu różnic kursowych	343	96
Zmiany wysokości należności długoterminowych wynikające z przybliżania czasu otrzymania należności (efekt zwijania dyskonta)		
Przychody z tytułu instrumentów pochodnych		
Zysk ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych		
Pozostałe przychody finansowe, w tym:		
- nieefektywność zabezpieczenia przepływów pieniężnych		
- nieefektywność zabezpieczenia inwestycji netto		
Przychody finansowe ogółem	918	1 765

W 2011 roku spółka dominująca obciążyła swoich kontrahentów odsetkami za nieterminowe zapłaty należności w latach 2009-2011 w łącznej kwocie 1.677 tys. zł. Kwotę odsetek ujęto w przychodach finansowych. Ze wskazanej kwoty odsetek uregulowane zostało w roku 2011 i 2012 łącznie 819 tys. zł

W 2012 roku spółka dominująca obciążyła swoich kontrahentów odsetkami za nieterminowe zapłaty należności za rok 2012 w łącznej kwocie 1.069 tys. zł (w tym 509 tys. zł to kwota odsetek od jednostki zależnej Bioenergia Invest SA). Po dokonaniu wyłączeń konsolidacyjnych, kwotę odsetek od pozostałych jednostek tj. 560 tys. ujęto w przychodach finansowych. Do dnia bilansowego otrzymano zapłatę na kwotę 37 tys. Należności z tytułu odsetek nie zostały objęte odpisem aktualizującym.

Koszty finansowe

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Koszty z tytułu odsetek		
- z tytułu kredytów	1 902	2 015
- z tytułu leasingu finansowego	513	474
- pozostałe	307	105
Razem koszty z tytułu odsetek	<u>2 722</u>	<u>2 594</u>
Minus kwoty ujęte w kosztach aktywów spełniających warunki kapitalizacji		
	<u>2 722</u>	<u>2 594</u>
Utworzenie odpisu na należności odsetkowe		
Strata z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:	-	
- z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny aktywów finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (według wyceny godziwej)		
- z wyceny zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu		
- straty na instrumentach pochodnych w powiązaniach zabezpieczających wartość godziwą		
- straty na korektach instrumentów pochodnych w powiązaniach zabezpieczających wartość godziwą		
- spadek wartości godziwej przeniesiony z kapitału własnego dotyczący rachunkowości zabezpieczeń		
Straty z tytułu różnic kursowych dotyczących aktywów i pasywów innych niż należności i zobowiązania handlowe		
Zmiany wysokości zobowiązań i rezerw długoterminowych wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązań (efekt zwijania dyskonta)		
Koszty z tytułu instrumentów pochodnych		
Strata ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych		
Nieefektywność zabezpieczenia przepływów pieniężnych		
Nieefektywność zabezpieczenia inwestycji netto		
Odwrócenie dyskonta rezerw		
Odwrócenie rabatów od kosztów sprzedaży aktywów trwałych sklasyfikowanych jako przeznaczone do zbycia		
Pozostałe koszty finansowe	535	538
Koszty finansowe ogółem	<u>3 257</u>	<u>3 132</u>

19. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku przedstawiają się następująco:

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Skonsolidowany rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	-	-
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego		-
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych		
Odroczony podatek dochodowy	(702)	338
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(702)	338
Podatek odroczony przeniesiony z kapitału własnego		
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(702)	338

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym licznym według efektywnej stawki podatkowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku przedstawia się następująco:

	01.01.2012 - 31.12.2012
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	4 503
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem	4 503
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	856
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(4 650)
Straty podatkowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podatkowych	3 453
Podatkowe ulgi inwestycyjne	
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	6 524
Ujemne różnice przejściowe od których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	232
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania	(6 367)
Pozostałe	
Podstawa naliczenia podatku dochodowego bieżącego i odroczonego	3 695
Podatek dochodowy wykazany w jednostkowym rachunku zysków i strat	702
Podatek bieżący	-
podatek odroczony	702
Efektywna stawka podatkowa	15,6%

Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

31.12.2012	Stan na początek okresu	Odniesione w dochód	Odniesione na kapitał własny	Odzyskane z kapitału własnego do dochodu	Przyjęcia / zbycia	Różnice kursowe	Wyłączenia	Stan na koniec okresu
Różnice przejściowe dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia inwestycji netto								-
Rezerwy	755	30						785
Należności wątpliwe	536	235						771
Pozostałe zobowiązania finansowe	347	(166)						181
Niewykorzystane koszty z tytułu odkupu i emisji akcji	-							-
Inne	86	(5)				0		81
	<u>1 724</u>	<u>94</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>0</u>	<u>-</u>	<u>1 819</u>

Różnice przejściowe dotyczące rezerwy z tytułu podatku odroczonego:

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych								-
Inwestycje rozliczane metodą praw własności								-
Rzeczowe aktywa trwałe	2 997	(165)	-					2 832
Leasing finansowy	906	306	-					1 212
Wartości niematerialne i prawne	-							-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-							-
Obligacje zamienne	-							-
Różnice kursowe zagranicznej jednostki zależnej	-							-
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej	1 912	731						2 643
Inne	4	327						331
	<u>5 819</u>	<u>1 199</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>7 018</u>

Niewykorzystane straty podatkowe i pozostałe ulgi:

Straty podatkowe	566	409						975
Ulgi podatkowe								-
Pozostałe								-
	<u>566</u>	<u>409</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>975</u>
Razem aktywa (rezerwy) z tytułu podatku odroczonego	(3 529)	(696)	-	-	-	0	-	(4 225)

Spółka dominująca nie dokonuje ustalenia rezerwy na podatek dochodowy od różnicy między wartością bilansową a podatkową nabytego znaku towarowego URSUS, ponieważ nie jest przewidywana transakcja zbycia tego aktywa.

31.12.2011	Stan na początek okresu	Odniesione w dochód	Odniesione na kapitał własny	Odzyskane z kapitału własnego do dochodu	Przyjęcia / zbycia	Różnice kursowe	Wyłączenia	Stan na koniec okresu
Różnice przejściowe dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia inwestycji netto								-
Rezerwy	847	(92)						755
Należności wątpliwe	412	124						536
Pozostałe zobowiązania finansowe	143	204						347
Niewykorzystane koszty z tytułu odkupu i emisji akcji	-							-
Inne (Bioenergia)	68	17						86
	<u>1 470</u>	<u>254</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1 724</u>
Różnice przejściowe dotyczące rezerwy z tytułu podatku odroczonego:								
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych								-
Inwestycje rozliczane metodą praw własności								-
Rzeczowe aktywa trwałe	3 458	(461)	-					2 997
Leasing finansowy	470	436	-					906
Wartości niematerialne i prawne	-							-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-							-
Obligacje zamienne	-							-
Różnice kursowe zagranicznej jednostki zależnej	-							-
Przeszacowanie nieruchomości inwestycyjnej wartości godziwej	1 768	144						1 912
	<u>5 696</u>	<u>119</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5 815</u>
Niewykorzystane straty podatkowe i pozostałe ulgi:								
Straty podatkowe	362	204						566
Ulgi podatkowe								-
Pozostałe								-
	<u>362</u>	<u>204</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>566</u>
Razem aktywa (rezerwy) z tytułu podatku odroczonego	(3 864)	338	-	-	-	0	-	(3 525)

20. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy.

	31.12.2012	31.12.2011
Środki trwale wniesione do Funduszu		
Pożyczki udzielone pracownikom	9	9
Środki pieniężne	192	51
Zobowiązania z tytułu ZFŚS	(27)	(29)
Saldo po skompensowaniu	174	31
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym		750

21. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	01.01.2012- 31.12.2012	01.01.2011- 31.12.2011
Zysk netto z działalności kontynuowanej	3 801	1 318
Zysk netto działalności zaniechanej	-	-
Zysk netto	3 801	1 318
Odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe		
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	3 801	1 318
	01.01.2012- 31.12.2012	01.01.2011- 31.12.2011
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	22 180	22 180
Wpływ rozwodnienia:		
Prawa poboru do akcji	4 000	
Umarzalne akcje uprzywilejowane		
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	26 180	22 180

	01.01.2012- 31.12.2012	01.01.2011- 31.12.2011
Strata netto z działalności zaniechanej przypadająca na zwykłych akcjonariuszy zastosowana do obliczenia podstawowej straty na jedną akcję	-	-
Strata netto z działalności zaniechanej przypadająca na zwykłych akcjonariuszy zastosowana do obliczenia rozwodnionej straty na jedną akcję	-	-
Podstawowy zysk na akcję		
	01.01.2012- 31.12.2012	01.01.2011- 31.12.2011
Zysk netto	3 801	1 318
Średnioważona liczba akcji zwykłych	22 180	22 180
Podstawowy zysk na akcję (zł/akcję)	0,17	0,06
Rozwodniony zysk na akcję		
	01.01.2012- 31.12.2012	01.01.2011- 31.12.2011
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	3 801	1 318
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	26 180	22 180
Rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	0,15	0,06
Podstawowy zysk na akcję z działalności kontynuowanej		
	01.01.2012- 31.12.2012	01.01.2011- 31.12.2011
Zysk netto z działalności kontynuowanej	3 801	1 318
Średnioważona liczba akcji zwykłych	22 180	22 180
Podstawowy zysk na akcję (zł/akcję)	0,17	0,06
Rozwodniony zysk na akcję z działalności kontynuowanej		
	01.01.2012- 31.12.2012	01.01.2011- 31.12.2011
Zysk netto przypadający na Akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję z działalności kontynuowanej	3 801	1 318
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	26 180	22 180
Rozwodniony zysk na akcję (zł/akcję)	0,15	0,06

22. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W 2012 roku nie wypłacano dywidend.

23. Rzeczowe aktywa trwałe

31.12.2012

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Wylączenia	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	2 889	27 414	37 194	3 727	4 638	3 527	(423)	78 966
b) zwiększenia (z tytułu)	-	159	2 760	822	961	7 195		11 897
- zakup		159	1 562	822	961	31	(410)	3 125
- przyjęcie z inwestycji								-
- modernizacja								-
- odniesienie kosztów likwidacji na wartość początkową								-
- nakłady inwestycyjne na środki trwałe w budowie						7 164		7 164
- inwestycje w obcym środku trwałym								-
- przejęte na podstawie umowy leasingu finansowego								-
- koszty finansowania zewnętrznego								-
- inne			1 198					1 198
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	1 633	222	61	6 556	-	8 472
- sprzedaż			360					360
- likwidacja			1 273	222	61			1 556
- przyjęcie do środków trwałych						6 556		6 556
- reklasyfikacja do innej grupy rodzajowej								-
- darowizny								-
- przeniesienie do inwestycji w nieruchomości								-
- inne								-
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	2 889	27 573	38 321	4 327	5 538	4 166	(423)	82 391
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	4 652	15 544	1 624	3 051	-	-	24 871
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	752	2 450	425	500	-	(13)	4 114
- roczny odpis amortyzacyjny		752	2 983	536	552		(13)	4 810
- sprzedaż środka trwałego			(105)					(105)
- likwidacja środka trwałego			(428)	(111)	(52)			(591)
- darowizna środka trwałego								-
- reklasyfikacja do innej kategorii								-
- inne (zmniejszenia)								-
- przeniesienie do grupy aktywów przeznaczonych do odsprzedaży - zmniejszenie								-
- przesunięcie do nieruchomości inwestyc.								-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	5 404	17 994	2 049	3 551	-	(13)	28 985
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
zwiększenie (z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
- utworzenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości odniesionych w ciężar wyniku finansowego								-
zmniejszenie (z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż środka trwałego								-
- likwidacja środka trwałego								-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości - odniesione na wynik finansowy								-
- wykorzystanie odpisu								-
- inne								-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	2 889	22 762	21 650	2 103	1 587	3 527	(423)	54 095
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	2 889	22 169	20 327	2 278	1 987	4 166	(410)	53 406

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2012 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 12.658 tysięcy złotych (31.12.2011 – 11.812 tysięcy złotych). Grunty i budynki o wartości bilansowej 44.190 tysiące złotych (31.12.2011r. – 40.057 tysiące złotych) objęte są hipoteką ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytów bankowych.

31.12.2011

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Wyłączenia	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	2 889	28 064	34 211	2 978	3 985	2 036	(360)	73 803
b) zwiększenia (z tytułu)	-	256	3 361	974	653	15 640	(63)	20 821
- zakup		256	2 880	974	653	2 281		7 044
- przyjęcie z inwestycji			481					481
- modernizacja								-
- odniesienie kosztów likwidacji na wartość								-
- nakłady inwestycyjne na środki trwałe w						13 359		13 359
- inwestycje w obcym środku trwałym								-
- przejęte na podstawie umowy leasingu finansowego								-
- koszty finansowania zewnętrznego								-
- przesunięcie z nieruchomości inwestyc.								-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	906	378	225	-	14 149	-	15 658
- sprzedaż			360	225		69		654
- likwidacja			18					18
- przyjęcie do środków trwałych						5 968		5 968
- reklasyfikacja do innej grupy rodzajowej						8 112		8 112
- darowizny								-
- przeniesienie do inwestycji w nieruchomości		906						906
- inne								-
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	2 889	27 414	37 194	3 727	4 638	3 527	(423)	78 966
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	3 951	12 614	1 309	2 735	-	-	20 609
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	701	2 930	315	316	-	-	4 262
- roczny odpis amortyzacyjny		754	2 930	411	426			4 521
- sprzedaż środka trwałego				(96)	(110)			(206)
- likwidacja środka trwałego								-
- darowizna środka trwałego								-
- reklasyfikacja do innej kategorii								-
- inne (zmniejszenia)								-
- przeniesienie do grupy aktywów								-
- przesunięcie do nieruchomości inwestyc.		(53)						(53)
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	4 652	15 544	1 624	3 051	-	-	24 871
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
zwiększenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
- utworzenie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości odniesionych w ciężar wyniku								-
zmniejszenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
- sprzedaż środka trwałego								-
- likwidacja środka trwałego								-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości - odniesione na wynik finansowy								-
- wykorzystanie odpisu								-
- inne								-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	2 889	24 113	21 597	1 669	1 250	2 036	(360)	53 194
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	2 889	22 762	21 650	2 103	1 587	3 527	(423)	54 095

24. Nieruchomości inwestycyjne

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	31.12.2012	31.12.2011
Wartość brutto na początek okresu	18 135	17 045
- nabycie w wyniku zakupów		
- transfer z/do rzeczowego majątku trwałego		867
- likwidacja		
- rozszerzenie składu grupy kapitałowej		
- przeznaczone do sprzedaży	536	(536)
- różnice kursowe		
- przeszacowanie do wartości godziwej	3 849	759
Wartość brutto na koniec okresu	22 520	18 135
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-
- amortyzacja za okres		
- odpis z tytułu utraty wartości		
- transfer z/do rzeczowego majątku trwałego	-	
- sprzedaż nieruchomości		
- likwidacja		
- rozszerzenie składu grupy kapitałowej		
- inne (korekta umorzenia)	-	-
Skumulowana amortyzacja i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-
Wartość netto na początek okresu	18 135	17 045
Wartość netto na koniec okresu	22 520	18 135

Na dzień sporządzania sprawozdania finansowego nie występowały żadne ograniczenia w rozporządzaniu przez spółkę nieruchomościami inwestycyjnymi, czerpaniu korzyści ekonomicznych z tytułu czynszu czy zbyciu wyżej wymienionych nieruchomości. Nieruchomości inwestycyjne stanowią zabezpieczenie zobowiązań z tytułu kredytów.

Zgodnie z MSR 40, Spółka dominująca dokonała aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych.

W dniu 01.01.2013r. Spółka dominująca dokonała transferu części nieruchomości inwestycyjnej do rzeczowego majątku trwałego

Wartość godziwa części nieruchomości inwestycyjnej przeznaczonej do użytkowania na potrzeby prowadzonej działalności wyceniona została na kwotę 4.047 tys.

25. Wartości niematerialne

31.12.2012

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp., w tym;	Oprogramowanie komputerowe	Prawa do emisji CO2	Inne wartości niematerialne - znak URSUS	Wyłączenia	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	4 746	-	741	1 443	-	8 118	-	15 048
b) zwiększenia (z tytułu)	927	-	80	26	-	36	-	1 069
- zakup			80	26				106
- przekazania z prac rozwojowych	927							927
- przyjęcie z inwestycji								-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi								-
- koszty finansowania zewnętrznego								-
- nakłady na wartości niematerialne w trakcie realizacji						36		36
- wycena wartości firmy na spółce zagranicznej								-
- inne zwiększenie (Bioenergia)								-
c) zmniejszenia (z tytułu)	36	-	-	-	-	-	-	36
- sprzedaż								-
- likwidacja								-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi	36							36
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	5 637	-	821	1 469	-	8 154	-	16 081
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	1 933	-	407	1 183	-	-	-	3 523
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	957	-	136	151	-	-	-	1 244
- amortyzacja (odpis roczny)	957		136	151				1 244
- likwidacja								-
- sprzedaż								-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	2 890	-	543	1 334	-	-	-	4 767
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	2	-	-	-	2
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-	-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi								-
- inne (umorzenie Bioenergia)								-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-	-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości - odniesione na wynik finansowy								-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi								-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	2	-	-	-	2
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	2 813	-	334	258	-	8 118	-	11 523
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	2 747	-	278	133	-	8 154	-	11 312

W roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku:

- patenty i licencje amortyzowane były równomiernie przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący od 2 do 3 lat,
- aktywa wytworzone we własnym zakresie obejmują koszty prac rozwojowych amortyzowane przez okres ich ekonomicznego użytkowania wynoszący od 3 do 5 lat.

- znak towarowy URSUS nie był amortyzowany.

31.12.2011

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje itp., w tym;	Oprogramowanie komputerowe	Prawa do emisji CO2	Inne wartości niematerialne	Wyłączenia	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	3 801	-	585	1 526	-	-	-	5 912
b) zwiększenia (z tytułu)	1 430	-	218	20	-	8 118	-	9 786
- zakup			218	20		8 118		8 356
- przekazania z prac rozwojowych	1 430							1 430
- przyjęcie z inwestycji								-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi								-
- koszty finansowania zewnętrznego								-
- nakłady na wartości niematerialne w trakcie realizacji								-
- wycena wartości firmy na spółce zagranicznej								-
- inne zwiększenie (Bioenergia)								-
c) zmniejszenia (z tytułu)	485	-	62	103	-	-	-	650
- sprzedaż	485							485
- likwidacja			62	103				165
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi								-
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	4 746	-	741	1 443	-	8 118	-	15 048
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	1 457	-	370	1 085	-	-	-	2 912
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	476	-	37	98	-	-	-	611
- amortyzacja (odpis roczny)	638		98	201				937
- likwidacja			(61)	(103)				(164)
- sprzedaż	(162)							(162)
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	1 933	-	407	1 183	-	-	-	3 523
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	2	-	-	-	2
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-	-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi								-
- inne (umorzenie Bioenergia)								-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-	-
- odwołanie odpisów z tytułu trwałej utraty wartości - odniesione na wynik finansowy								-
- reklasyfikacja pomiędzy grupami rodzajowymi								-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	2	-	-	-	2
j) wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	2 344	-	215	439	-	-	-	2 998
k) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	2 813	-	334	258	-	8 118	-	11 523

26. Połączenia jednostek gospodarczych

W 2012 roku nie wystąpiło połączenie jednostek gospodarczych.

Wartość firmy z konsolidacji	31.12.2012	31.12.2011
Wartość bilansowa wartości firmy z konsolidacji		
Spółka Bioenergia Invest	422	422
Spółka B		
Razem wartość bilansowa	422	422

W trakcie 2011 i 2012 roku wystąpiły następujące zmiany wartości firmy z konsolidacji:

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Wartość firmy z konsolidacji na początek okresu	422	422
Zwiększenia wartości firmy z konsolidacji w wyniku nabycia Różnice kursowe dotyczące jednostki zagranicznej		
Zmniejszenia wartości firmy z tytułu dokonanych odpisów		
Zmniejszenia wartości firmy z tytułu sprzedaży		
Razem wartość bilansowa na koniec okresu	422	422

Wartość bilansowa wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania

	31.12.2012	31.12.2011
Wartość bilansowa wartości firmy	422	422
Spółka Bioenergia Invest	422	422
Spółka B		
Odpisy z tytułu utraty wartości		-
Spółka A		
Spółka B		
Wartość bilansowa innych wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania	422	422

27. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

Na dzień bilansowy spółka nie posiadała udziałów w jednostkach stowarzyszonych.

28. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz pozostałe aktywa finansowe (długoterminowe i krótkoterminowe)

Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń w okresach sprawozdawczych objętych sprawozdaniem, dlatego też wszystkie pochodne instrumenty finansowe zostały zaklasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Na dzień bilansowy Grupa posiada zawartą umowę leasingu finansowego z wbudowanym instrumentem pochodnym. Zobowiązanie z tytułu leasingu zależne bowiem jest od kursu walutowego JPY/PLN. Na dzień bilansowy wyceniono wbudowany instrument pochodny po kursie średnim NPB na ten dzień, a różnice z wyceny odniesiono na wynik finansowy". Na dzień bilansowy Grupa nie posiadała otwartych transakcji wymiany walut.

Pozostałe aktywa finansowe (krótkoterminowe)

	31.12.2012	31.12.2011
Instrumenty pochodne, w tym:		
-kontrakty forward EUR/PLN		
-kontrakty forward USD/PLN		
-inne		
Instrumenty kapitałowe		
Instrumenty dłużne		
Inne	3	-
Razem pozostałe aktywa finansowe	3	-

29.Zapasy

Zapasy materiałów, wyrobów gotowych i produkcji w toku o wartości 7531 tys. zł. stanowiły zabezpieczenie kredytów bankowych w 2012 roku.

	31.12.2012	31.12.2011
Materiały	21 049	12 159
Według ceny nabycia	21 237	12 545
Odpis aktualizujący	(188)	(386)
Według wartości netto możliwej do uzyskania		
Towary	2 977	8 998
Według ceny nabycia	2 977	8 998
Według wartości netto możliwej do uzyskania		
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	12 555	9 514
Produkty gotowe	25 883	17 798
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	25 889	17 827
Odpis aktualizujący	(6)	(29)
Według wartości netto możliwej do uzyskania		
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	62 464	48 469

	01.01.2012-31.12.2012	01.01.2011-31.12.2011
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na 1 stycznia	415	610
Utworzony odpis w koszty sprzedanych produktów (nota 17.1)		
Odwrócony odpis w kosztach sprzedanych produktów (nota 17.1)	22	196
Utworzony odpis w wartości sprzedanych towarów i materiałów (nota 17.1)		
Odwrócony odpis w wartości sprzedanych towarów i materiałów (nota 17.1)		
Odpisy aktualizujące zapasy Bioenergii		
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na 31 grudnia	393	415

30. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31.12.2012	31.12.2011
Należności od jednostek powiązanych	1 029	1 696
należności z tytułu dostaw i usług	1 029	1 696
należności z tytułu dywidend		
pożyczki udzielone	-	
inne należności finansowe		
inne należności niefinansowe		
Należności od pozostałych jednostek	46 352	40 269
należności z tytułu dostaw i usług	42 566	37 118
pożyczki udzielone		
inne należności finansowe		9
należności budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	3 120	2 591
zaliczki na zapasy		
zaliczki na środki trwałe		
zaliczki na wartości niematerialne i prawne		
inne należności niefinansowe	187	183
rozliczenia międzyokresowe czynne, w tym:	479	368
- koszty prenumeraty czasopism	2	
- odpis na ZFŚS		
- przedpłaty na szkolenia		
- koszty usług informatycznych		
- koszty ubezpieczeń	58	27
- roczna opłata za wieczyste użytkowanie gruntów		
- opłat wynikające z pozostałych umów leasingu		
- składki z tytułu przynależności do organizacji		
- usługi UDT		
- koszty opłat - abonament RTV i internet		
- roczne opłaty z tytułu licencji	11	23
- opłaty dotyczące GPW i KDPW	173	177
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	235	141
Należności brutto	47 381	41 965
Odpis aktualizujący należności	(4 460)	(3 142)
Należności ogółem (netto)	42 921	38 823

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 14-30-dniowy termin płatności. W 2012 roku spółka dominująca obciążyła swoich kontrahentów odsetkami za nieterminowe zapłaty za rok 2012 w kwocie 1.068 tys. zł.

Należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 360 dni od dnia powstania należności nie podlegają dyskontowaniu.

Opis ryzyk związanych z należnościami z tytułu dostaw i usług i pozostałymi należnościami oraz polityka Grupy dotycząca zarządzania tymi ryzykami została przedstawiona w punkcie 39 informacji dodatkowej.

31. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilansie składało się z następujących :

	31.12.2012	31.12.2011
Środki pieniężne w banku i w kasie	829	1 377
Lokaty krótkoterminowe		
Płatne lub wymagalne w ciągu 3 miesięcy od dnia ich otrzymania, wystawienia, nabycia, założenia – transakcje REPO, czek, weksle obce i inne aktywa pieniężne		
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	829	1 377

	31.12.2012	31.12.2011
środki w PLN	348	1 132
środki w EUR	478	223
środki w USD	3	22
środki w innych walutach		
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	829	1 377

Wolne środki pieniężne zgromadzone są na rachunkach bankowych i inwestowane są w formie lokat terminowych oraz overnight. Grupa uzyskuje głównie oprocentowanie zmienne od zgromadzonych środków pieniężnych.

Środki pieniężne w banku i w kasie są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosi 829 tysięcy złotych (31 grudnia 2011: 1.377 tysięcy złotych).

32. Kapitał zakładowy i pozostałe kapitały

Kapitał zakładowy

W ciągu roku obrotowego nie nastąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki dominującej.

	Kapitał zakładowy zarejestrowany	Kapitał zakładowy z przeszacowania do warunków hiperinflacji na dzień przejścia Grupy Kapitałowej na MSSF	Razem
Stan na 31 grudnia 2011	22 180	0	22 180
Stan na 31 grudnia 2012	22 180	0	22 180

KAPITAŁ ZAKŁADOWY									
Seria	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji	Wartość serii/emisji wg wartości	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe			700 000	1	700	aport	27.06.1997	27.06.1997
B	zwykłe			400 000	1	400	gotówka	21.08.1998	21.08.1998
C	zwykłe			800 000	1	800	gotówka	17.06.1999	17.06.1999
D	zwykłe			600 000	1	600	gotówka	25.01.2000	25.01.2000
E	zwykłe			900 000	1	900	gotówka	21.12.2000	21.12.2000
F	zwykłe			320 000	1	320	gotówka	18.10.2001	18.10.2001
G	zwykłe			600 000	1	600	gotówka	07.08.2002	07.08.2002
H	zwykłe			360 000	1	360	gotówka	13.03.2003	13.03.2003
I	zwykłe			4 000 000	1	4 000	gotówka	11.01.2006	11.01.2006
J	zwykłe			6 000 000	1	6 000	gotówka	22.12.2006	22.12.2006
K	zwykłe			7 500 000	1	7 500	gotówka	08.01.2008	08.01.2009
Razem				22 180 000		22 180			

Struktura kapitału zakładowego:

Nazwa podmiotu	Ilość akcji (szt.)	% udział w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział w ogólnej liczbie głosów
POL – MOT HOLDING S.A.* z siedzibą w Warszawie i spółki zależne	13 641 805	61,50%	13 641 805	61,50%
Agnieszka Buchajska łącznie z podmiotem powiązaniem Renale Management Limited	1 129 144	5,09%	1 129 144	5,09%
Pozostali	7 409 051	33,40%	7 409 051	33,40%
Razem:	22 180 000	100,00%	22 180 000	100,00%

Emisja akcji serii N

W dniu 31 sierpnia 2012r. na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu URSUS S.A. została podjęta uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę nie niższą niż 1,00 (jeden) złoty i nie wyższą niż 11.090.000,00 złotych tj. z kwoty 22.180.000,00 złotych do kwoty nie niższej niż 22.180.001,00 złoty i nie wyższej niż 33.270.000,00 złotych.

Emisja akcji serii N jest przeprowadzana w drodze oferty publicznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

W dniu 8 listopada 2012r. Zarząd URSUS S.A. podjął uchwałę, na mocy której została określona ostateczna suma podwyższanego kapitału zakładowego Spółki na kwotę 4.000.000 złotych, w drodze emisji 4.000.000 nowych akcji zwykłych na okaziciela serii N, o wartości nominalnej 1,00 (słownie: jeden) złoty każda. W związku z powyższym ostateczna liczba Akcji Oferowanych w ramach oferty publicznej objętej prospektem Spółki ustalona została na poziomie 4.000.000 nowych akcji zwykłych na okaziciela serii N. Cena Emisyjna została ustalona na poziomie 2,00 zł.

W dniu 7 grudnia 2012r. dokonany został przydział akcji serii N.

W trakcie subskrypcji zostało złożonych 783 zapisów podstawowych na 3.891.985 akcji oraz 165 zapisy dodatkowe na 11.153.228 akcji. Stopień redukcji zapisów dodatkowych wyniósł 99,03%. Wartość przeprowadzonej subskrypcji (stanowiąca iloczyn akcji stanowiących przedmiot subskrypcji i ceny emisyjnej jednej akcji) wyniosła 8.000.000 zł.

W dniu 13 grudnia 2012 r. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. (KDPW S.A.) zarejestrował 4.000.000 praw do akcji zwykłych na okaziciela serii N Spółki o wartości nominalnej 1 zł każda, oraz oznaczył je kodem PLPMWRM00061.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka nie otrzymała informacji z Sądu Rejestrowego w Olsztynie o zarejestrowaniu podwyższenia kapitału spółki do 26.180.000 zł. Zatem na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kapitał akcyjny Spółki wyniósł 22.180.000 akcji zwykłych na okaziciela i dzielił się na 22.180.000 szt. akcji o wartości nominalnej 1,00 zł każda.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złoty i zostały w pełni opłacone.

Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału

Zyski zatrzymane i ograniczenia związane z kapitałem

Zyski zatrzymane	31.12.2012	31.12.2011
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich (kapitał zapasowy)	1 536	217
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich (kapitał rezerwowy)		
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	3 801	1 318
Przeszacowanie hiperinflacyjne kapitału wniesionego podczas komercjalizacji		
Łączna wartość korekt kapitału wynikająca ze zmiany zasad rachunkowości na MSR/MSSF	23 049	23 049
Razem zyski zatrzymane	28 386	24 584

Gospodarka Polska zgodnie z zapisami MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” była uważana za gospodarkę hiperinflacyjną do końca 1996 roku. Ze względu na to, że URSUS S.A. (dawniej POL-MOT Warfama) powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w dniu 1 stycznia 1997 roku, nie ma obowiązku przeszacowania kapitału zakładowego zgodnie z zapisami tego standardu.

33. Udziały mniejszości

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Na dzień 1 stycznia		
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne		
Likwidacja spółki ...		
Nabycie akcji spółki ...		
Zmiany w strukturze udziałowców w jednostkach zależnych		
Udział mniejszości w wyniku jednostek zależnych	(1 812)	107
Na dzień 31 grudnia	(1 812)	107

34. Rezerwy

Zmiany stanu rezerw

	Świadczenia po okresie zatrudnienia (pkt 35 inf. dod.)	Rezerwa na nagrody jubileuszowe	Rezerwa na sprawy sporne, kary, grzywny i odszkodowania	Inne rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	998	2 269	-	289	3 557
Nabycie jednostki zależnej					-
Utworzone w ciągu roku	15	135		141	291
Wykorzystane					-
Rozwiązane	(112)				(112)
Korekta stopy dyskontowej					-
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	901	2 404	-	430	3 736

Struktura czasowa rezerw	31.12.2012	31.12.2011
część długoterminowa	2 622	2 671
część krótkoterminowa	1 114	886
Razem rezerwy	3 736	3 557

Inne rezerwy

Inne rezerwy dotyczą rezerw na prace audytorskie i naprawy gwarancyjne.

W 2011 roku dokonano zmiany zasad rachunkowości w zakresie wyceny rezerw na urlopy pracownicze. Grupa odstąpiła od naliczania rezerw z uwagi na niską rotację pracowników produkcyjnych. Kwoty wypłacanych ekwiwalentów urlopowych są znikome, a pracownicy wykorzystują zaległe urlopy w ustawowo przewidzianym terminie, który od 2012 roku uległ wydłużeniu.

35. Świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuariálną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	31.12.2012	31.12.2011
Na dzień 1 stycznia	998	734
Utworzenie rezerwy	15	264
Koszty wypłaconych świadczeń		
Rozwiązanie rezerwy	112	
Zmiana składu grupy kapitałowej		
Na dzień 31 grudnia	<u>901</u>	<u>998</u>

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy i zakładane w roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2011 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31.12.2012	31.12.2011
Stopa dyskontowa (%)	4,00	5,00
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)		
Wskaźnik rotacji pracowników	3% rocznie	3% rocznie
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	1,5	3,0

36. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Długoterminowe kredyty i pożyczki	31.12.2012	31.12.2011
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	3 966	4 917
Kredyty w rachunku bieżącym		
Kredyty bankowe	3 626	4 674
Pożyczki otrzymane		
Inne		
Razem kredyty i pożyczki	<u>7 592</u>	<u>9 591</u>

Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	31.12.2012	31.12.2011
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 135	3 300
Kredyty w rachunku bieżącym	27 724	23 702
Kredyty bankowe	16 951	6 617
Pożyczki otrzymane		
Inne		
Razem kredyty i pożyczki krótkoterminowe	<u>46 810</u>	<u>33 619</u>

Na dzień bilansowy Grupa posiadała następujące kredyty, pożyczki oraz otwarte linie kredytowe:

Podmiot finansujący	Waluta kredytu	Wielkość kredytu/limitu	Wartość kredytu na dzień bilansowy		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	
			w walucie	w tys.złotych				
BRE BANK S.A.	Wielowalutowy				PLN: WIBOR O/N + marża banku EUR: LIBOR O/N + marża banku	22.11.2013	hipoteka łączna umowna do kwoty 16.1 mln. zł na nieruchomościach będących w użytkowaniu wieczystym Emitenta położonych w Lublinie i Biedaszkach Małych oraz posiadawionych na nich budynkach będących własnością Spółki KW LU11/00180343/9, OL1K/00012743/6, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie Emitenta o dobrowolnym poddaniu się egzekucji, cesja praw z umowy ubezpieczeniowej nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę.	Kredyt w rachunku bieżącym
	PLN	11 000 PLN		8885				
	PLN	3 000 PLN		5717	PLN: WIBOR 1M + marża banku EUR: EURIBOR 1M + marża banku	22.11.2013		Kredyt obrotowy
	EUR	600 EUR						
Bank Millennium S.A.	PLN	17 000		15 484	WIBOR 1 M + marża banku	01-12-2013	1. hipoteka kaucyjna do kwoty 28.9 mln. zł - KW OL10/00041258/5, OL10/00095687/4 i OL10/00097764/2 wraz z cesją praw z umowy ubezpieczeniowej nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę., 2. cesja wierzytelności z kontraktu, 3. pełnomocnictwa do rachunków Kredytobiorcy w Banku, 4. oświadczenie Kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji	Kredyt w rachunku bieżącym
BRE Bank S.A.	PLN			0			karty płatnicze	
Bank Millennium S.A.	PLN			38			karty płatnicze	
BRE BANK S.A.	EUR	2 600		10267	EURIBOR 1 M + marża banku	03.04.2013	- hipoteka łączna umowna do kwoty 2.5 mln EUR KW Nr PO1N/00014427/2, PO1N/00017663/9, - zastaw rejestrowy na zapasach na podstawie umowy - cesja praw z polis ubezpieczeniowych nieruchomości, - weksel własny in blanco - cesja na rzecz Banku wierzytelności należnych od ABN AMRO Commercial Finance Sp. z o.o. z tytułu umowy factoringu nr 1177/06/2011 w kwocie 10.000.000 PLN	Kredyt odnawialny
KB SA - inwestycyjny	PLN	6 527		4 594	WIBOR 1 M + marża banku	30-09-2017	- hipoteka zwykła w kwocie 6 527 tys. PLN - hipoteka kaucyjna do wysokości 1 632 tys. PLN, cesja praw z umowy ubezpieczeniowej nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę.	inwestycyjny
Pekao S.A.	PLN	3 000		2 828	WIBOR 1 M + marża banku	01.12.2013	- zastaw rejestrowy na środkach trwałych (maszyny urządzenia) o wartości księgowej netto min. 3.5 mln PLN, weksel własny in blanco	Kredyt w rachunku bieżącym
BS DOŁHOBYCZÓW	PLN	500		489	9,90%	03.06.2013	Pełnomocnictwo do rachunku, weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową, cesja wierzytelności przypadająca od GDF SUEZ, hipoteka łączna umowna w wysokości 1 mln ustanowiona dla różnych wierzytelności jednego kredytobiorcy do KW nr ZA1H/00073125/5, KW ZA1H/00073553/4 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Hrubieszowie oraz KW ZA1T/00071485/3 prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim	Kredyt w rachunku bieżącym

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca przypadki naruszenia postanowień umów kredytowych.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

	31.12.2012	31.12.2011
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	2 479	3 615
W okresie od 1 do 5 lat	4 439	5 721
Powyżej 5 lat		
Razem zobowiązania z tytułu leasingu finansowego - minimalne opłaty leasingowe ogółem	6 918	9 336
Koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	817	1 119
Wycena leasingów w walutach	-	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych		
W okresie 1 roku	2 135	3 300
W okresie od 1 do 5 lat	3 966	4 917
Powyżej 5 lat		
Razem wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	6 101	8 217

37. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	31.12.2012	31.12.2011
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	2 843	5 685
inne zobowiązania	2 835	5 670
inne zobowiązania niefinansowe		
rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów	8	15
Razem pozostałe zobowiązania długoterminowe	2 843	5 685
	31.12.2012	31.12.2011
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	1 182	1 390
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 182	1 354
inne zobowiązania finansowe		36
inne zobowiązania niefinansowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek pozostałych	49 481	48 421
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	41 019	41 184
zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 672	1 540
zobowiązania z tytułu dywidend		
inne zobowiązania finansowe		
zobowiązania budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	2 686	2 235
zaliczki otrzymane		
fundusze specjalne (pkt 20 inf dodatkowej)		
inne zobowiązania	3 899	3 450
rozliczenia międzyokresowe bierne przychodów	205	12
rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów		
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	50 663	49 811
Razem zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	53 506	55 496

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14-45-dniowych. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1-2 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

38.Zobowiązania i należności warunkowe

Nie występują.

Należności warunkowe

Nie występują.

Zobowiązania inwestycyjne

Grupa planuje ponieść w 2013 roku nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i inwestycje kapitałowe w kwocie ok. 13.845 tys. zł. Kwoty te przeznaczone będą na zakup nowych maszyn i urządzeń ,modernizacje budynków i zakup nieruchomości. Ponadto zaplanowano nakłady na oprzyrządowanie i informatyzację spółki w kwocie 1.650 tys. zł.

Sprawy sądowe

Spółka nie rozpoczęła, jak również nie prowadzi przed Sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego ani organami administracji publicznej postępowań dotyczących zobowiązań lub wierzytelności Emitenta lub jednostki od niego zależnej, których łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki. Emitent nie prowadzi również postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych Spółki.

Gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa nie udzieliła żadnych gwarancji.

Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Spółki na dzień 31 grudnia 2012 roku nie istniała potrzeba utworzenia rezerw na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

39. Informacje o podmiotach powiązanych

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za dany rok obrotowy

01.01.2012 - 31.12.2012			
Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	przychody ze sprzedaży produktów i usług	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych i pozostałe
- jednostkom stowaryszonym			
- jednostkom zależnymi nie podlegającym konsolidacji			
- członkom kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej			
- pozostałym podmiotom powiązanym	594	60	-
Razem przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	594	60	-

01.01.2012 - 31.12.2012			
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	zakupu usług	zakupu towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych
- od jednostek stowaryszonych			
- od jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji			
- od członków kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej			
- od pozostałych podmiotów	6 421	1 022	
Razem zakupy pochodzące od jednostek powiązanych	6 421	1 022	-

Należności od podmiotów powiązanych	31.12.2012	31.12.2011
- od jednostek stowaryszonych		
- od jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji		
- od członków kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej		
- od pozostałych podmiotów powiązanych	1 145	1 696
Razem należności od podmiotów powiązanych	1 145	1 696

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	31.12.2012	31.12.2011
- wobec jednostek stowaryszonych		
- wobec jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji		
- wobec członków kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej		
- wobec pozostałych podmiotów powiązanych	1 198	1 390
Razem zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	1 198	1 390

40. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	3 323	2 725
Nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	0	14
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	2	85
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	0	0
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze	3 325	2 824

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy przedstawiało się następująco:

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Zarząd	1 283	1 553
Rada Nadzorcza	182	150
Zarząd – jednostki zależne lub stowarzyszone	0	0
Rada Nadzorcza – jednostki zależne lub stowarzyszone	0	0
Razem	1 465	1 703

41. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu i środki pieniężne. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty przeglądem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do momentu zawarcia umowy. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w informacji dodatkowej.

Z uwagi na to, że Grupa posiadała, w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej (co równoważyło ryzyko) oraz na nieznaczne wahania stóp procentowych w minionych okresach, jak również na brak przewidywań gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych Grupa nie stosowała zabezpieczeń stóp procentowych, uznając że ryzyko stopy procentowej nie jest znaczące.

Niezależnie od obecnej sytuacji Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia działań zabezpieczających w przyszłości.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

01.01.2012 - 31.12.2012							
Oprocentowanie stałe	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Obligacje pożyczkowe							-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 135	1 950	1 397	514	105		6 101
Obligacje __%-owe							-
Kredyt bankowy na kwotę _____ złotych							-
Umarzalne akcje uprzywilejowane zamienne na akcje zwykłe							-
Razem	2 135	1 950	1 397	514	105	-	6 101
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	829						829
Kredyty w rachunku bieżącym	27 724						27 724
Kredyt bankowy na kwotę 4.594 tys.zł.	967	1 934	1 693				4 594
Kredyt bankowy na kwotę 5.717 tys.zł.	5 717						5 717
Kredyt bankowy na kwotę 10.267 tys. zł	10 267						10 267
Udział w kredycie zaciągniętym przez wspólne przedsięwzięcie							-
Zabezpieczony kredyt bankowy							-
Pożyczka zabezpieczona oprocentowana wg stopy __% (_____ USD)*							-
Kontrakt <i>swap</i> na zamianę stóp procentowych*							-
Razem	45 504	1 934	1 693	-	-	-	49 131
01.01.2011 - 31.12.2011							
Oprocentowanie stałe	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Obligacje pożyczkowe							-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	3 300	2 455	2 283	179			8 217
Obligacje __%-owe							-
Kredyt bankowy na kwotę _____ złotych							-
Umarzalne akcje uprzywilejowane zamienne na akcje zwykłe							-
Razem	3 300	2 455	2 283	179	-	-	8 217
Oprocentowanie zmienne	<1rok	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa gotówkowe	1 377						1 377
Kredyty w rachunku bieżącym	23 702						23 702
Kredyt bankowy na kwotę 6.527 tys.zł.	967	1 920	1 920	834			5 641
Kredyt bankowy na kwotę 1.858 tys.zł.	5 650						5 650
Udział w kredycie zaciągniętym przez wspólne przedsięwzięcie							-
Zabezpieczony kredyt bankowy							-
Pożyczka zabezpieczona oprocentowana wg stopy __% (_____ USD)*							-
Kontrakt <i>swap</i> na zamianę stóp procentowych*							-
Razem	31 696	1 920	1 920	834	-	-	36 370

Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych z uwagi na znaczącą sprzedaż produktów w walucie obcej oraz ponoszenie większości kosztów wytworzenia w walucie krajowej. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu USD oraz EUR. Poza tym ze względu na posiadaną umowę leasingu denominowaną w JPY istnieje ryzyko zmian kursu tej waluty do 2013 roku.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2012 r. należności w walucie wynosiły 7.338 tys. zł., co stanowiło 16,7% ogółu należności z tytułu dostaw i usług. W okresie porównawczym 31 grudnia 2010 r. wartości te wynosiły odpowiednio 5.026 tys. zł. i 12,6%. Na saldo należności w walucie na dzień bilansowy 31 grudnia 2012r. składały się:

należności w USD w kwocie (po przeliczeniu na zł) 499 tys. zł
 należności w EUR w kwocie (po przeliczeniu na zł) 6.504 tys. zł
 pozostałe należności walutowe (po przeliczeniu na zł) 335 tys. zł

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2012 r. zobowiązania w walucie wynosiły 11.676 tys.zł., co stanowiło 22,1% ogółu zobowiązań z tytułu dostaw i usług . W okresie porównawczym 31 grudnia 2011 r. wartości te wynosiły odpowiednio 16.105 tys. zł. i 31,4%. Na saldo zobowiązań w walucie na dzień bilansowy 31 grudnia 2012 r. składały się:

zobowiązania w USD w kwocie (po przeliczeniu na zł) 115 tys. zł
 zobowiązania w EUR w kwocie (po przeliczeniu na zł) 11.561 tys. zł
 pozostałe zobowiązania walutowe (po przeliczeniu na zł) 10 tys. zł

Inne ryzyko cenowe

Grupa nie jest narażona na istotne inne ryzyko cenowe związane z instrumentami finansowymi natomiast występuje ryzyko cenowe zarówno cen produktów Grupy jak i surowców. Produkty Grupy oraz surowce nie są oferowane powszechnie na giełdach towarowych, co uniemożliwia wdrożenie strategii zabezpieczających.

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

Wpływ potencjalnie możliwych zmian na wynik finansowy i kapitał Grupy przedstawia poniższa tabela:

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w tys. PLN	Ryzyko stopy procentowej		Ryzyko walutowe		Inne ryzyko cenowe		RAZEM:
		+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN			+ 8%	- 8%	
		+ 75 pb w EUR	- 75 pb w EUR	+ 30%	- 30%			
		+75 pb w SEK	- 75 pb w SEK					
		+ 75 pb w USD	- 75 pb w USD					
		+75 pb w JPY	- 75 pb w JPY					
Aktywa finansowe								
Środki pieniężne na rachunkach oprocentowanych (waluta)	829	7	-7	144	-144	0	0	152
Należności z odbiorcami (waluta)	43 859	420	-420	2 201	-2 201	0	0	2 622
Udziały w jednostce zależnej	0	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
Zobowiązania finansowe								
Instrumenty pochodne - wyznaczone jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych (opcje walutowe)	0	0	0					0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	52 825	499	-499	3 503	-3 503	0	0	4 002
Kredyty bankowe	43 419	384	-384	6 008	-6 008	0	0	6 393
zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (waluta)	6 101	56	-56	656	-656	0	0	712
RAZEM:	147 034	1 366	-1 366	12 514	-12 514	0	0	13 880

1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne oprocentowane na rachunkach bankowych wyrażone w USD oraz w EUR o wartości:

USD = 1 tys. ; PLN = 3 tys. (PLN/USD na 31.12.2012 = 3,0996)

EUR = 117 tys.; PLN = 478 tys. (PLN/EUR na 31.12.2012 = 4,0882)

PLN = 348 tys.

razem 829 tys. PLN oprocentowane stopą zmienną.

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w USD: +/- (3 tys. PLN x 0,75%) = 0 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [478 tys. PLN x 0,75%] = 4 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 100pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- [345 tys. PLN x 1%] = 3 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: 1 tys. USD x 3,0996 x 30% = 1 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: 117 tys. EUR x 4,0882 x 30% = 143 tys. PLN

2. Należności obejmują:

EUR = 1.591 tys.; PLN = 6.504 tys. (PLN/EUR na 31.12.2012 = 4,0882)

SEK = 704 tys.; PLN = 335 tys. (PLN/SEK na 31.12.2012 = 0,4757)

USD = 161 tys.; PLN = 499 tys. (PLN/USD na 31.12.2012 = 3,0996)

PLN = 36.521 tys.

Razem: 43.859 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: 1.591 tys. EUR x 4,0882 x 30% = 49 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany SEK do PLN: 704 tys. SEK x 0,4757 x 30% = 3 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: 161 tys. USD x 3,0996 x 30% = 4 tys. PLN

3. Udziały w jednostce zależnej - ze względu na wysokie koszty szacunku Grupa przyjęła wycenę na poziomie historycznej ceny nabycia.

Pozycja nie została objęta analizą wrażliwości.

4. Instrumenty pochodne wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to opcje walutowe, stosowane dla potrzeb zabezpieczeń prognozowanych przepływów pieniężnych w walucie EUR oraz USD.

5. Zobowiązania obejmują:

EUR = 2.828 tys.; PLN = 11.561 tys. (PLN/EUR na 31.12.2012 = 4,0882)

SEK = 0 tys.; PLN = 0 tys. (PLN/SEK na 31.12.2012 = 0,4757)

USD = 37 tys.; PLN = 115 tys. (PLN/USD na 31.12.2012 = 3,0996)

PLN = 41149 tys.

Razem: 52.825 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: 2.828 tys. EUR x 4,0882 x 30% = 3.468 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany SEK do PLN: 1 tys. SEK x 0,4757 x 30% = 0 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany USD do PLN: 53 tys. USD x 3,0996 x 30% = 34 tys. PLN

6. Kredyty obejmują kredyt oprocentowany według zmiennej stopy procentowej wyrażony w PLN w wysokości 23.391 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 100 pb rynkowych stóp procentowych w PLN [23.391 tys. PLN x 100 pb] = (234 tys. PLN) Kredyt oprocentowany według zmiennej stopy procentowej wyrażony w EUR w wysokości 4.899 tys. EUR

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [4.899 tys. EUR x 0,75%] = 150 tys. EUR

Wrażliwość na zmianę o +/- 100 pb rynkowych stóp procentowych w EUR [4.899 tys. EUR x 100 pb] = (6.008 tys. EUR

Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego (waluta) obejmują:

EUR = 493 tys.; PLN = 2.015 tys. (PLN/EUR na 31.12.2012 = 4,0882)

JPY = 48 tys.; PLN = 173 tys. (PLN/JPY na 31.12.2012 = 3,6005)

PLN = 3.913 tys.

Razem: 6.101 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany EUR do PLN: 493 tys. EUR x 4,0882 x 30% = 605 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 30% kursu wymiany JPY do PLN: 48 tys. JPY x 3,6005 x 30% = 52 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w EUR: +/- [2.015 tys. PLN x 0,75%] = 15 tys. PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 75pb rynkowych stóp procentowych w JPY: +/- [173 tys. PLN x 0,75%] = 1 tys.PLN

Wrażliwość na zmianę o +/- 100pb rynkowych stóp procentowych w PLN: +/- [3.913 tys. PLN x 1%] = 39 tys.PLN

Powyżej ustalone wartości ustalone zostały w ujęciu rocznym.

Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Spółkę nie uwzględnia wpływu opodatkowania.

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Grupa oszacowała następująco:

1% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),

0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),

0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej SEK (wzrost lub spadek stopy procentowej)

0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),

0,75% zmiana w zakresie stopy procentowej JPY (wzrost lub spadek stopy procentowej),

30% zmiana kursu walutowego PLN/USD (wzrost lub spadek stopy procentowej)

30% zmiana kursu walutowego PLN/EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej)

30% zmiana kursu walutowego PLN/SEK (wzrost lub spadek stopy procentowej)

30% zmiana kursu walutowego PLN/JPY(wzrost lub spadek stopy procentowej)

Ryzyko kredytowe

Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko, że wierzyciele nie wywiążą się ze swoich zobowiązań i tym samym spowodują poniesienie strat przez Spółkę. Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe wynosi 42.816 tys. zł na dzień bilansowy i zostało oszacowane jako wartość bilansowa należności.

01.01.2012 - 31.12.2012			Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości				
Struktura wiekowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości					
			<30 dni	31-90 dni	91-180 dni	181-360 dni	>360 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	39 135	27 859	4 442	2 360	1 958	1 257	1 259
Pozostałe należności	3 681	3 681					

01.01.2011 - 31.12.2011			Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości				
Struktura wiekowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości					
			<30 dni	31-90 dni	91-180 dni	181-360 dni	>360 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	35 672	18 109	11 990	2 956	1 076	1 351	190
Pozostałe należności	2 600	2 600					

Zdaniem Zarządu Grupy nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego gdyż Grupa posiada wielu odbiorców. Uwzględniając powyższe, w ocenie Zarządu Grupy, ryzyko kredytowe zostało ujęte w sprawozdaniu finansowym poprzez utworzenie odpisów aktualizujących.

Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi, instrumentami pochodnymi i innymi inwestycjami uznaje się za nieistotne ponieważ Grupa zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji finansowej.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

Ryzyko związane z płynnością

Grupa jest narażona na ryzyko utraty płynności, rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. W ocenie Zarządu Grupy, znaczna wartość środków pieniężnych na dzień bilansowy, dostępne linie kredytowe oraz dobra kondycja finansowa Grupy powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako nieznaczne.

Analiza zobowiązań finansowych w przedziałach czasowych przedstawiona została poniżej. Przedstawione kwoty stanowią niezdyktowane przepływy pieniężne, które stanowią maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko.

Struktura wiekowa zobowiązań finansowych

01.01.2012 - 31.12.2012		Zobowiązania wymagalne w okresie				
Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań	do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 180 dni	od 180 do 360 dni	powyżej 361 (patrz nota poniżej)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	42 201	34 792	5 970	619	607	213
Kredyty i pożyczki	48 302	6 560	13 042	9 784	15 289	3 627
Pozostałe zobowiązania finansowe	6 101	276	338	507	1 014	3 966
Razem	96 604	41 628	19 350	10 910	16 910	7 806

Zobowiązania wymagalne powyżej 361 dni	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	213					213
Kredyty i pożyczki	1 934	1 693		-		3 627
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 950	1 397	514	105		3 966
Razem	4 097	3 090	514	105	-	7 806

01.01.2011 - 31.12.2011		Zobowiązania wymagalne w okresie				
Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań	do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 180 dni	od 180 do 360 dni	powyżej 361 (patrz nota poniżej)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	42 538	33 637	5 904	2 054	768	175
Kredyty i pożyczki	4 674	0				4 674
Pozostałe zobowiązania finansowe	8 217	284	568	850	1 598	4 917
Razem	55 429	33 921	6 472	2 904	2 366	9 766

Zobowiązania wymagalne powyżej 361 dni	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	175					175
Kredyty i pożyczki	1 920	1 920	834	-		4 674
Pozostałe zobowiązania finansowe	2 455	2 283	179			4 917
Razem	4 550	4 203	1 013	-	-	9 766

Zabezpieczenia ustanowione przez spółkę - wartość godziwa	31.12.2012	Warunki zabezpieczenia	31.12.2011	Warunki zabezpieczenia
- nieruchomości	57 487		48 959	
- aktywa finansowe				
- pozostałe	7 531		4 000	
Razem	65 018		52 959	

42. Zarządzanie kapitałem

Grupa zarządza kapitałem w celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby mogła generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom.

Zgodnie z praktyką rynkową Grupa monitoruje kapitał między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania/EBITDA.

Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości netto aktywów rzeczowych (kapitał własny pomniejszony o wartości niematerialne) do sumy bilansowej.

Wskaźnik kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania / EBITDA jest obliczany jako stosunek kredytów, pożyczek i innych źródeł finansowania do EBITDA. Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania oznaczają łączną kwotę zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i leasingu, natomiast EBITDA jest to zysk z działalności operacyjnej po dodaniu amortyzacji.

	31.12.2012	31.12.2011
Kapitał własny	79 119	67 666
Minus: wartości niematerialne	(11 312)	(11 523)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych	53 406	54 095
Suma bilansowa	197 781	175 744
Wskaźnik kapitału własnego	0,27	0,31
Zysk z działalności operacyjnej	6 842	2 347
Plus: amortyzacja	6 053	5 449
EBIDTA	12 895	7 796
Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania	54 402	43 210
Wskaźnik: Kredyty, pożyczki i inne źródła finansowania/EBIDTA	0,24	0,18

43. Instrumenty finansowe

Aktywa finansowe

	31.12.2012	31.12.2011
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Przeznaczone do obrotu		
Sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy		
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających		
Inwestycje utrzymywane do wymagalności		
Pożyczki i należności (w tym środki pieniężne i ich ekwiwalenty)	44 688	40 200
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		
	44 688	40 200
Wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Pozostałe aktywa finansowe	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	43 859	38 823
Pozostałe aktywa finansowe		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	829	1 377
	44 688	40 200

Zobowiązania finansowe

	31.12.2012	31.12.2011
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(195)	227
Przeznaczone do obrotu		
Sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy		
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających		
Koszt zamortyzowany	108 103	98 479
Umowy gwarancji finansowych		
Pożyczki i należności sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy:		
Pożyczki i należności sklasyfikowane do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy		
Skumulowane zmiany wartości godziwej przypadające na zmiany ryzyka kredytowego		
Skumulowane zmiany wartości godziwej przypadające na zmiany ryzyka kredytowego, ujęte w okresie sprawozdawczym		
	<u>107 908</u>	<u>98 706</u>
Wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	3 626	4 674
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	53 506	55 496
Krótkoterminowe pożyczki kredyty bankowe	44 675	30 319
Pozostałe zobowiązania finansowe	6 101	8 217
	<u>107 908</u>	<u>98 706</u>

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej**31.12.2012**

Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	
Kontrakty walutowe - niezabezpieczone	-
Kontrakty walutowe - zabezpieczone	-
Wbudowane instrumenty pochodne	-
Aktywa dostępne do sprzedaży	-
Akcje i udziały	134
Dłużne papierwy wartościowe	-

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej**31.12.2012**

Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	(195)
Walutowe kontrakty terminowe - zabezpieczone	-
Kontrakty forward	-
Swapy	-
Walutowe kontrakty terminowe - niezabezpieczone	-
Wbudowane instrumenty pochodne	-

44.Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych.

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Bilansowa zmiana należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	(4 098)	(17 121)
Zmiana stanu należności z tytułu dywidend		
Zmiana stanu należności z tytułu składu Grupy Kapitałowej		
Zmiana stanu należności inwestycyjnych		
Zmiana stanu zaliczek na środki trwałe i wartości niematerialne		
Zmiana stanu należności (podatek)		
Zmiana stanu należności (inne)	(260)	
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	(4 358)	(17 121)
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	(1 990)	32 397
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dywidend		
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu składu Grupy Kapitałowej		
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	3 750	(8 362)
Zmiana stanu zobowiązań (inne)	780	
Zmiana stanu zobowiązań w rachunku przepływów pieniężnych	2 540	24 035
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Wartość księgowa netto zbytych rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	255	672
Zysk/strata na zbyciu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	(88)	(47)
Zmiana stanu należności inwestycyjnych	-	-
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	167	625
	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Wartość księgowa zwiększeń rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	6 000	14 967
Koszty finansowania zewnętrznego		
Zmiana stanu zaliczek na środki trwałe i wartości niematerialne	-	-
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	3 750	8 362
Inne	(2 015)	
Wydatki na zakup rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	7 735	23 329

45. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w 2012 roku kształtowało się następująco:

	01.01.2012 - 31.12.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
Zarząd Jednostki Dominującej	4	4
Zarządy Jednostek z Grupy	3	3
Administracja	196	143
Dział sprzedaży	38	32
Pion produkcji	405	380
Pozostali	163	141
Razem	809	703

Stosownie do upoważnienia wynikającego z przepisu art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz § 26 pkt.19 Statutu Spółki, wyboru audytora dokonała Rada Nadzorcza Spółki.

Uchwałą nr 419/2012 z dnia 18 kwietnia 2012 roku Rada Nadzorcza Spółki wybrała na audytora firmę BDO Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 12, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem ewidencyjnym 3355

W dniu 26 lipca 2012r. z wybranym podmiotem została zawarta umowa, która objęła swym zakresem przegląd sprawozdania finansowego Emitenta za I półrocze 2012 i badanie sprawozdania finansowego rok 2012. Wysokość wynagrodzenia wynikającego z powyższej umowy wynosi 85.000 zł netto.

Roczne sprawozdanie finansowe za rok 2011 zostało zbadane przez firmę BDO sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 12, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem ewidencyjnym 3355. Łączny koszt badania wyniósł 83.000 zł. netto.

46. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 20.02.2013r. Emitent otrzymał pisemne zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty tj. oferty złożonej przez Konsorcjum spółek w skład którego wchodzi: URSUS S.A. oraz spółka prawa ukraińskiego Przedsiębiorstwo Filialne „Zakład samochodowy Nr 1” Publiczna Spółka Akcyjna „Kampania samochodowa Bogdan Motors”, w przetargu nieograniczonym na „Zakup i dostawę 38 sztuk nowych, niskopodłogowych trolejbusów miejskich klasy maxi”, organizowanym przez Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie. Planowana wartość całej zrealizowanej umowy wyniesie 52.820.000 zł netto.

Z dniem 01.03.2013r. pan Paweł Gilewski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej URSUS S.A. oraz Przewodniczącego Komitetu Audytu.

Dobre Miasto, dnia 06 marca 2013 roku

.....
Adam
Dobieliński

Prezes
Zarządu

.....
Karol
Zarajczyk

Wiceprezes
Zarządu

.....
Jan
Wielgus

Członek
Zarządu

.....
Wojciech
Zachorowski

Członek
Zarządu